

**T.C.
RECEP TAYYIP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANA BİLİM DALI**

**SINIF ÖĞRETMENLERİNİN OYUN VE FİZİKİ
ETKİNLİKLER DERSİNİN ÖĞRETİM SÜRECİYLE
İLGİLİ GÖRÜŞLERİ
(RİZE İLİ ÖRNEĞİ)**

(Yüksek Lisans Tezi)

Ayşe ÖZKAN NAVDAR

**Yrd. Doç. Dr. Cengiz BAYRAKTAR
Tez Danışmanı**

**RİZE
2017**

KABUL VE ONAY

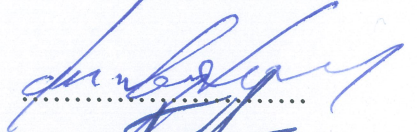
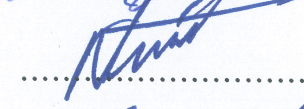
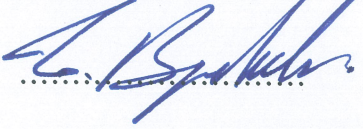
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalında, Ayşe ÖZKAN NAVDAR tarafından hazırlanan “Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Öğretim Süreciyle İlgili Görüşleri (Rize İli Örneği)” başlıklı bu çalışma, 11.09.2017 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oy birliği/oy çokluğuyla başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Yrd. Doç. Dr. Aşkın BAYDAR

Üye: Yrd. Doç. Dr. Nimet PIRASA

Üye: Yrd. Doç. Dr. Cengiz BAYRAKTAR

İmza

.....

.....

.....

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

25/9/2017

İmza

.....

Enstitü Müdürü

ETİK BEYAN

Bu tezdeki bütün bilgileri etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi ve tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yaptığımı bildiririm. İfade ettiklerimin aksi ortaya çıktığında ise her türlü yasal sonucu kabul ettiğimi beyan ederim. 28/08/2017

Ayşe ÖZKAN NAVDAR

ÖN SÖZ

Bu çalışmamda bana rehberlik eden ve desteğini her zaman hissettiğim tez danışmanım ve değerli hocam Sayın Yrd. Doç. Dr. Cengiz BAYRAKTAR' a, Sayın Yrd. Doç. Dr. Nimet PIRASA' ya ve akademik olarak gelişmeme katkı sağlayan tüm öğretmenlerime teşekkürlerimi sunarım.

Bu araştırmanın uygulanması sürecinde yardımları ve gayretleriyle uyum içinde çalıştığım Seslikaya Ziya Okutan İlk ve Orta Okulu yönetici ve öğretmenlerine teşekkürlerimi sunarım.

Beni yetiştirip bu günlere getiren, her zaman maddi ve manevi desteklerini hissettiğim tüm aile bireylerime ve bu tez çalışmasının hazırlanması aşamasında yeterince zaman ayıramadığım; buna rağmen manevi desteğini hiç bir zaman esirgemeyen, özveriyle ve anlayışla karşılayan sevgili eşim Ali NAVDAR' a teşekkür ederim.

Ayşe Özkan Navdar

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Ana Bilim Dalı: Temel Eğitim Bilimleri

Tez Türü: Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Cengiz BAYRAKTAR

Hazırlayan: Ayşe ÖZKAN NAVDAR

Yıl: 2017

ÖZET

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN OYUN VE FİZİKİ ETKİNLİKLER DERSİNİN ÖĞRETİM SÜRECİYLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ (RİZE İLİ ÖRNEĞİ)

Bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersinin öğretim süreciyle ilgili görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda ilkokulda görev yapan sınıf öğretmenlerine, oyun ve fiziki etkinlikler ders sürecini etkileyen unsurlar, oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programına yönelik dersi etkileyen unsurlar ve oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili genel düşünceleri ve önerileri; açık uçlu sorular sorularak görüşme tekniği ile incelenmiştir.

Araştırmanın evrenini 2016-2017 eğitim öğretim yılında Rize ilinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini farklı mesleki deneyim düzeyinde bulunan 9 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır.

Araştırma sonucunda oyun ve fiziki etkinlikler dersi oyun kitapçığının yetersiz olduğu, okullarda yeterli oyun alanının ve oyun malzemelerinin olmadığı, oyun ve fiziki etkinlikler dersine okul yönetiminin ve velilerin gerekli değeri vermediği sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sebeplerden dolayı öğretmenlerin oyunun önemini, çocuğun bütüncül gelişimine olumlu katkılar sağladığını bilmelerine rağmen çeşitli gerekçelerle bu dersi işlemedikleri, uygulamalarında sadece bildikleri oyunları oynattıkları görülmüştür. Öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili herhangi bir seminer veya hizmet içi eğitim almadıkları bu sebeple de kendilerini yeterli görmedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Oyun ve fiziki etkinlikler, oyun öğretimi, öğretmen yeterliği.

Recep Tayyip Erdogan University Graduate School of Social Sciences

Department: Basic Education Sciences

Thesis Type: Master Thesis

Supervisor: Ass. Prof. Cengiz BAYRAKTAR

Author: Ayşe ÖZKAN NAVDAR

Year: 2017

ABSTRACT

OPINIONS OF THE CLASSROOM TEACHERS RELATED TO TEACHING PROCESS IN THE GAME AND PHYSICAL ACTIVITIES LESSON (THE EXAMPLE OF RİZE PROVINCE)

In this study, it is aimed to determine teachers' opinions about teaching process in the game and physical activities lesson. For this purpose, some open-ended questions were asked to the classroom teachers who work at primary schools. Accordingly, factors that affect process of the game and physical activities lesson, elements that affect this lesson for education program and their general thoughts and suggestions about the game and physical activities lesson were examined through interviews by asking open-ended questions.

The population of the study is consisted of the classroom teachers working at the primary schools affiliated with the Ministry of National Education in Rize in the academic year of 2016-2017. The sample of the study consists of 9 classroom teachers who are in different professional experience levels.

At the end of the study, it was found that the game book used in the game and physical activities lesson is insufficient, there are not enough play fields and materials at schools and school management and parents do not appreciate the lesson. For these reasons, it is seen that although teachers know the importance of games and their positive contributions to children's overall development, they do not teach this lesson making some excuses and just play the games they know. It was revealed that teachers have not received any seminars or in-service training related to the game and physical activity lesson, so they feel incompetent.

Key Words: Games and physical activities, game teaching, teacher competence.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	4
ÖZET	5
ABSTRACT.....	6
ŞEKİLLER LİSTESİ	10
GİRİŞ.....	11
Problem Durumu	12
Problemler Cümlesi	15
Alt Problemler	15
Araştırmanın Amacı	15
Araştırmanın Önemi.....	15
Sayıtlar	16
Gerekli İzinler.....	17

BİRİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL TEMEL.....	18
1.Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi	18
1.1.4+4+4 Eğitim Sistemi.....	18
1.1.1.İlkokul Haftalık Ders Programı.....	18
1.1.2.4+4+4 Eğitim Sistemin Avantajları ve Dezavantajları	19
1.2.Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Programı	20
1.2.1.Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Amacı	20
1.2.2.Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Temel İlkeleri	20
1.2.3. İlkokul Öğrencilerinin Oyun ve Fiziki Etkinliklerle İlgili Gelişim Özellikleri.....	21
1.2.4.Öğretim Programının Yapısı	22
1.2.5. Program Çıktıları.....	23
1.2.6. Oyun Oynuyorum Derleme Kitapçığı	24
1.2.7. Ölçme ve Değerlendirme	24
1.2.8.Öğretmenlerin İlkokulda Yer Alan “Oyun ve Fiziki Etkinlikler” Dersine Yönelik Mesleki Yeterlikleri Nelerdir?	25
1.2.9.İlkokullarda Yer Alan Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi İçin Bazı Öğretim Yöntem ve Teknikleri	26

1.3.İlgili Çalışmalar	30
1.3.1. Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi ile İlgili Yurt İçi Çalışmaları	30
1.3.2. Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi ile İlgili Yurt Dışı Çalışmaları	33
2. Oyun.....	34
2.1. Oyun Kavramı.....	35
2.1.1. Oyunun Tanımı	35
2.1.2. Oyunun Tarihçesi.....	37
2.1.3. Tarihsel Süreçte Oyunla İlgili Görüşler.....	37
2.2. Oyunun Çocuğun Gelişimine Olan Etkileri	38
2.2.1. Oyunun Fiziki Gelişime Etkisi	39
2.2.2. Oyunun Psikomotor Gelişime Etkisi	39
2.2.3. Oyunun Dil Gelişimine Etkisi	40
2.2.4. Oyunun Sosyal Gelişime Etkisi	40
2.2.5. Oyunun Duygusal Gelişime Etkisi.....	41
2.2.6. Oyunun Zihin Gelişimine Etkisi	41
2.3. Çocuk Oyununda Öğretmenin Rolü	42

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM	44
3.1. Araştırmanın Modeli	44
3.2. Veri Toplama Aracı.....	45
3.3. Verilerin Analizi.....	46

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR.....	47
4.1. Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Öğretim Sürecini Etkileyen Unsurlara İlişkin Bulgular	47
4.1.1. Planlama Temasına İlişkin Bulgular	47
4.1.2. Süre Temasına İlişkin Bulgular	48
4.1.3. Yöntem Temasına İlişkin Bulgular.....	50
4.1.4. Oyun Kitabı ve Etkinlik Temasına İlişkin Bulgular	50
4.1.5. Ölçme ve Değerlendirme Temasına İlişkin Bulgular.....	52

4.2. Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Programına Yönelik Unsurlara İlişkin Bulgular	53
4.2.1. Öğrenci Temasına İlişkin Bulgular	54
4.2.2. Okul Yönetimi Temasına İlişkin Bulgular.....	55
4.2.3. Veli Temasına İlişkin Bulgular	56
4.2.4. Mesleki Yeterlik Temasına İlişkin Bulgular.....	57
4.2.5. Ortam Temasına İlişkin Bulgular.....	59
4.2.6. Materyal Temasına İlişkin Bulgular	60
4.3. Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Önemine Yönelik Düşünceleriyle İlgili Bulgular	61
4.3.1. Gelişime İlişkin Bulgular	62
4.3.1.1. Psiko-motor Gelişime Olan Etkisine İlişkin Bulgular	62
4.3.1.2. Sosyal-Duyuşsal Gelişime Olan Etkisine İlişkin Bulgular.....	63
4.3.1.3. Bilişsel Gelişime Olan Etkisine İlişkin Bulgular	65
4.3.2. Öneriler Temasına İlişkin Bulgular	66

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TARTIŞMA VE YORUM	69
5.1. Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Öğretim Programına Yönelik Unsurlara İlişkin Bulguların Tartışılması	69
5.1.1. Planlama Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması.....	69
5.1.2. Süre Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması	69
5.1.3. Yöntem Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması	70
5.1.4. Oyun Kitabı ve Etkinlik Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması.	70
5.1.5. Ölçme ve Değerlendirme Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması.	71
5.2. Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Sürecini Etkileyen Unsurlara İlişkin Bulguların Tartışılması	71
5.2.1. Öğrenci Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması	71
5.2.2. Okul Yönetimi Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması.....	72
5.2.3. Veli Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması	73
5.2.4. Mesleki Yeterlik Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması.....	73
5.2.5. Ortam Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması	74
5.2.6. Materyal Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması	75

5.3. Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Öneme Yönelik Düşünceleriyle İlgili Bulguların Tartışılması.....	75
5.3.1. Gelişime Olan Etkisi Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması.....	75
5.3.2. Öneriler Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması	77

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	79
6.1. Sonuçlar	79
6.2. Öneriler.....	81
KAYNAKLAR	83
EKLER.....	88
EK-1: Görüşme Soruları	88
EK-2: İzinler	89
EK-3: Gönüllü Katılım Formu	91
ÖZ GEÇMİŞ.....	92

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1 İlkokul Haftalık Ders Programı	19
Tablo 2 Öğretmenlerin Kişisel Özellikleri.....	45
Tablo 3 Planlama Temasına İlişkin Bulgular.....	48
Tablo 4 Süre Temasına İlişkin Bulgular.....	49
Tablo 5 Yöntem Temasına İlişkin Bulgular	50
Tablo 6 Oyun Kitabı Ve Etkinlik Temasına İlişkin Bulgular.....	51
Tablo 7 Ölçme ve Değerlendirme Temasına İlişkin Bulgular	52
Tablo 8 Öğrenci Temasına İlişkin Bulgular	54
Tablo 9 Okul Yönetimi Temasına İlişkin Bulgular	55
Tablo 10 Veli Temasına İlişkin Bulgular	56
Tablo 11 Mesleki Yeterlik Temasına İlişkin Bulgular	58
Tablo 12 Ortam Temasına İlişkin Bulgular	59
Tablo 13 Materyal Temasına İlişkin Bulgular	60
Tablo 14 Psikomotor Gelişime Olan Etkisine İlişkin Bulgular	62
Tablo 15 Sosyal- Duyuşsal Gelişime Olan Etkisine İlişkin Bulgular	63
Tablo 16 Bilişsel Gelişime Olan Etkisine İlişkin Bulgular	65
Tablo 17 Öneriler Temasına İlişkin Bulgular	66

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Görüşme Sorularına Dayalı Kategoriler ve Temalar	47
---	----

GİRİŞ

Eğitim sistemi, toplumsal gelişme için ilk ve en temel koşuldur. İnsanların bireysel aynı zamanda da toplumsal davranışlarında eğitim yol gösterici bir ışıktır (Yıldırım, 2004, s.150).

Günümüzde çocuğa ve çocukluk sürecine verilen önem artmıştır. Bu durumdan en çok etkilenen alanlardan ilk sırayı çocuğun en çok vakit geçirdiği eğitim kurumları almaktadır. Eğitim kurumlarının hedefi dünyadaki bilimsel, teknolojik ve toplumsal değişimlere uyum sağlayabilen ve zihinsel, duyuşsal, kinestetik ve toplumsal yönlerden kendini geliştirmiş bireyler yetiştirmektir (Kazu ve Aslan, 2014).

Oyun, yaşamımızın bütün dönemlerinde bulunan bir etkinliktir. Oyunların şekli, kuralları, oyun araç gereçleri kültürden kültüre değişiklik gösterse bile çocuğun olduğu her yerde oyun vardır ve oyun her nerede oynanıyor olursa olsun değişmeyen evrensel bir nitelik taşıdığı görülmüştür (Erşan, 2006). Oyun çocuklar için hayatlarının ilk yıllarında yaşadıkları yeri, ortamı, insanları tanımaları ve dünyayı anlamlandırmaları, sevinç, hırs, kıskançlık, mutluluk, kızgınlık ve benzeri duyguları gösterebilmeleri için kullandıkları en önemli yollardan biridir (Kaugars, ve Russ, 2009; Oktay, 1999).

Çocukların, gelişimsel yönden sağlıklı olabilmeleri için beslenmeleri, uykuları vb. ihtiyaçları kadar oyunlara da gereksinim duyulmaktadır. Bu ana ihtiyaçların giderilmemesi veya eksik kalması, toplumun temelini oluşturan çocukların sağlıklı ve ya eksik bir şekilde gelişmelerine sebep olur (Kandır, 2000; Kandır, 2001; İnan, 2011). Oyunun çocuğun psikomotor becerilerini, toplumsal ve zihinsel yeteneklerini geliştirmede, psikolojik durumunu anlamada, benliğinin pozitif yönde geliştirilmesinde etkili bir görevi bulunmaktadır (Güney Karaman, 2009; Yavuzer, 2000; Gmitrovaa, Podhajeckáb, ve Gmitrovc, 2009; Saracho, 2001). Fakat çocuk oyun oynamaz ise bedensel, zihinsel, duygusal ve toplumsal yönden gelişimini eksiksiz olarak tamamlayamaz. Bu sebeple oyun gereksinimini gideremeyen bir çocuk, bedensel ve psikolojik açıdan sağlıklı olduğu söylenemez (Dönmez, 2000; Hirose, Koda, ve Minami, 2011).

Günümüzde çocukların oyun sayesinde öğrendiği ve kendini geliştirdiği, öğrenmenin artması için oyun alanlarını düzenlemenin yetişkinlerin en önemli

görevleri arasında olduğu çocuk eğitiminde önemsenen ana ilkelerdendir (Erşan, 2006). İlkokullarda öğretmenler ve evde anneler, babalar oyunu aktif bir şekilde kullanıp, çocuğun tüm gelişim ve öğrenme alanlarına etkili bir katkı oluşturabilirler. Çünkü oyunlar, çocukların gelişimi ve sonrası için bir merhem gibidir (Dönmez, 2000; Ulutaş, 2011).

Saracho (2001), yaptığı çalışmada okullarında oyun ortamları ve etkinlik alanları düzenleyen öğretmenlerin sınıflarındaki öğrencilerinin okuma yazma ve diğer becerilerinde de gelişmelerin olduğunu görmüştür. Çocuk yeterli alan ve uygun malzemeyi görüp kullandığında vücuduyla, jest ve mimikleriyle, duruşuyla, hisleri tanınması ve anlatımıyla sürekli yeni şeyler oluşturmaya, bulmaya çalışmaktadır. Çünkü oyun çocukların yeni şeyler üretme ortamıdır. Çocuk sadece büyüklerinden gördüğünü, duyduğunu oyuna yansıtmakla kalmaz kendi yapabildiklerini, zihnini de bunlara ekleyerek yeni şeyler üretir. Oyun öğretmenlere, ebeveynlere çocukların farkında olmadıkları yeteneklerini görme şansı tanımaktadır. Bunun sonucunda çocukların gelişimlerine bu yönden de önemli etki sağlanabilir (Poyraz, 2003; Öztürk, 2001).

Oyun eğitim için önemli bir araçtır. Temel eğitimde çocuk dinleyerek öğrenmekten daha çok yaparak yaşayarak öğrenir. Yaşanılan olaylardan alınan örnekler, çocukların yaşamları boyunca ne yapmaları gerektiğini kılavuzluk eden bir eğitim yoldur (Akandere, 2003, s.15).

Öğretmenlerin ders içinde oyun etkinliklerini etkili kullanmaları öğrencilerin ders içinde etkin duruma gelmelerini ve gerçek öğrenmeyi sağlamalarına yardımcı olacaktır.

Problem Durumu

Bilindiği üzere 2012 den itibaren kesintisiz eğitime geçişle beraber ilköğretim programında da değişiklikler yaşanmıştır. Bunlardan birisi de “oyun ve fiziki etkinlikler” adındaki yeni derstir. Bu ders ilkokul 1. 2. ve 3. sınıflarda haftada 5 saat olarak düzenlenmiştir.

Bu ders genel olarak 6-9 yaşındaki çocukların gelişimlerini göz önünde bulundurarak, onların hareket eğitimi temelli oyunsal aktiviteleri içeren bir derstir (MEB 2012). Bu dersi de haliyle o sınıfın sınıf öğretmeni vermektedir. Yeni bir

düzenleme olmadığı sürece de sınıf öğretmenleri vermeye devam edecektir (Topkaya 2015).

Oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programı dikkatle incelendiğinde dersin içeriğinin ve kapsamının çok önemli ve ciddi bir alan bilgi ve becerisi gerektirdiği görülmektedir. Aynı zamanda da bu dersin 6-9 yaş çocuklara göre de gerçekleştirileceği için bu dersi vermek zorunda olan sınıf öğretmenin yeterli becerisinin olması şarttır (Topkaya, 2015).

İlkokullardaki ders uygulamalarına bakıldığı zaman sınıf öğretmenlerinde çok büyük bir bilgi ve beceri eksikliği ile karşılaşmaktadır. Şentürk, Arakoç, Demir, Koyuncuoğlu ve Bektaş (2014) ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinliklerle ilgili görüşleri ve uygulamaları araştırmıştır. 93 öğretmene anket uygulanmıştır. Sonuç olarak sınıf öğretmenleri oyun ve fiziki etkinlik dersinin amaçlarının eğitimin amaçlarına olumlu yönde katkı sağladığını, sınıf öğretmenlerinin dersi amacına uygun bir şekilde uygulamadığını, oyun ve fiziki etkinlik dersi saatlerinin diğer derslerdeki eksikliklerin giderilmesi içinde kullanıldığını, sınıf öğretmenlerine yönelik uygulamada öğretmenlere pratiklik kazandırılması açısından seminerlerin yetersiz olduğunu, ders ile ilgili yeterli düzeyde bilgi ve beceriye sahip olmadıklarını, kadın öğretmenlerin uygulamada kendilerini erkek öğretmenlere göre daha yetersiz bulduklarını, ilkokulların tüm sınıflarında oyun ve fiziki etkinlik derslerinin dal öğretmeni tarafından yürütülmesi gerektiğini, derste malzeme ve yer konularında da idarenin ilgi ve desteğini görmediklerini belirtmişlerdir.

Oyun bir tek eğlenme amacı gütmmez. Çocuğun kendi kendine bir şeyler öğrenmesini sağlayarak onu zorlamadan, becerilerini ortaya çıkarma imkanı veren bir eğitim sürecini kapsar (Koroğlu ve Yeşildere, 2002).

Oyun ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde oyunun öğretimdeki başarıyı pozitif yönde artırarak, öğrencilerin derse daha istekli ve etkin katılımını sağladığı ve onların öğrenmelerini kolaylaştırdığı sonucuna ulaşımlardır (Doğanay, 2002; Altunay, 2004; Obut, 2005; Tural, 2005).

Genel olarak araştırmalara bakıldığında beden eğitimi ile ilgili çalışmalar oldukça fazla yer almasına rağmen, oyun ve fiziki etkinlikler dersi 2012 programıyla başladığı için bu konuyla ilgili olarak çok az sayıda çalışma

bulunmamaktadır. Bunun yanında araştırmalara bakıldığında konuya yakın çalışmalar olarak; sınıf retmenlerinin görüşleri, kazanımlar, sınıf retmenlerinin beklentileri üzerine yapıldığı görülmüştür.

Oyunla ilgili araştırmaların büyük kısmında oyunun diğer derslerde kullanımıyla ilgili oyunun başarı, kalıcılık ve tutuma etkisini belirlemek gibi amaçlarla deneysel çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalardan farklı olarak Uğurel (2003) ve ankaya (2007) alışmalarında görüşme yöntemini kullanarak araştırmalarını yapmışlardır.

Kazu ve Aslan (2014) birinci sınıflarda görevini yürüten retmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersiyle ilgili görüşlerini almıştır. Araştırmaya 44 tane birinci sınıf retmeni katılmıştır. Araştırmada veriler açık-uçlu sorulardan oluşan anket formu kullanılarak toplanmıştır. Anket formundaki sorular, oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili olarak “*oyun ve fiziki etkinlikler dersinin kazanımları*”, “*bu derse ait hazırlanan ders kitapları ile ilgili görüşler*”, “*oyun ve fiziki etkinlikler dersinde uygulanan etkinlikler*”, “*bu derste kullanılan lme-değerlendirme araçları*”, “*oyun ve fiziki etkinlikler dersinde karşılaşılan sorunlar*” ve “*sorunlara yönelik zm nerileri*” başlıkları etrafında incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre üretmenler; oyun ve fiziki etkinlikler dersinin kazanımlarının ğrenci gelişimlerine uygun bulmadıklarını, bu dersin ders kitabının ğrenci seviyesine uygun olmadığını, bu derste daha çok etkinlik olarak basit dengeleme hareketlerini yaptırduklarını ve lme değerlendirmede gözlem formu kullandıklarını, araç-gereç yoksunluğundan dolayı sıkıntı yaşadıklarını belirtmişlerdir. Araştırma sonucunda ortaya çıkan bulgulara dayalı olarak; oyun ve fiziki etkinlikler dersi için hazırlanan ders kitabının ğrenci seviyelerine uygun hazırlanmasının faydalı olacağı, okullarda oyun ve fiziki etkinlikler dersinde kullanılabilecek araç-gereçlerin idare tarafından temin edilmesi, retmenlere oyun ve fiziki etkinlikler dersi ğretim programına yönelik hizmet içi eğitim verilmesi gibi öneriler geliştirilmiştir.

Problemler Cümlesi

4+4+4 eğitim sistemiyle birlikte Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersi öğretim programına girmiştir. Bu çalışmada “Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersinin öğretim süreciyle ilgili görüşleri nelerdir?” sorusuna cevap aranmıştır.

Alt Problemler

- 1) Oyun ve fiziki etkinlikler dersini yürüten sınıf öğretmenlerine göre bu dersin öğretim sürecini etkileyen unsurlar nelerdir?
- 2) Oyun ve fiziki etkinlikler dersini yürüten sınıf öğretmenlerine göre bu dersin öğretim programı ile ilgili görüşleri nelerdir?
- 3) Oyun ve fiziki etkinlikler dersini yürüten sınıf öğretmenlerine göre bu dersin önemi ile ilgili genel düşünce ve önerileri nelerdir?

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersinin öğretim süreciyle ilgili görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır.

Araştırmanın Önemi

Oyunu çocukların içsel duygularını dışa vurumu olarak ifade eden Kuyumcu (2007), çocukların çevreyle olan iletişimi için de çok önemli bir aktivite olduğunu ifade etmektedir. Aynı zamanda oyunun çocukların dilsel gelişimine çok önemli bir katkısı olduğunu belirtmektedir.

Çocuk oyunlarının çocukların duygusal ve zihinsel becerilerini geliştirdiğine dikkat çeken Özer ve arkadaşları (2006), oyunların çocukların bütüncül gelişimine olumlu katkılar yaptığını ifade etmişlerdir.

“Çocuğun benliği, oyun oynadığı sırada ortaya çıkar ve gelişim gösterir. Çocuğun yapabilecekleri, kabiliyetleri oyun sırasında daha net görülebilir,

gelişimi daha net görülerek doğru bir şekilde yönlendirilebilir. Çocukluk zamanlarında yeterli oyun oynamamış bireyler, büyüdüklerinde çoğunlukla yaşadıkları çevrede uyum problemi yaşarlar.” (Ellialtıoğlu, 2005: 23).

Oyunların çocuk eğitiminde kullanılabileceğini belirten Seyrek ve Sun (2000), çocukların oyun sayesinde bilgi ve becerileri kendiliğinden kazandıklarını aynı zamanda da kişiliklerini oluşturmalarına, toplumsallaşmalarına, deneyim kazanmalarına ön ayak olduğunu belirtmektedir. Eğitimin içinde etkinlikleri ve oyunları sık bir şekilde kullanmak çocuğun bilgiyi anlamlandırmasına yardımcı olur ve ezberden uzaklaştırarak oyun deneyimleri çocukların öğrenmelerinde oldukça değerli ve önemli olduğunu ifade eden Mihaljeviç oyunun önemine dikkat çekmiştir.

Önceden yapılan oyun ve fiziki etkinlikler dersine yönelik çalışmalarda öğretmen görüşleri ve öğretmen beklentileri konuları incelenmiş, öğretmenlerin büyük çoğunluğu oyun ve fiziki etkinlikler dersi programının uygun olmadığını belirtmişlerdir. Yaptıkları uygulamalara bakıldığında da programdaki oyunları oynatmak yerine bildikleri geleneksel oyunları öğretmek ya da farklı derslerdeki eksikliklerini gidermek için kullandıkları görülmüştür.

Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersindeki öğretim süreçlerine ilişkin görüşleri ile ilgili bir araştırma bulunmamaktadır. Bu araştırma sonucunda, öğretmenlerin uygulamalarına bakılarak oyun ve oyunu uygulamaları ile ilgili olumlu ve olumsuz yönlerinin detaylı bir biçimde belirlenmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Elde edilen bulguların öğretmen eğitimi konusundaki yöneticilere yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Sayıtlar

Araştırma aşağıdaki sayıtlar doğrultusunda yapılmıştır:

- Araştırmaya katılan öğretmenlerin sorulara doğru ve samimi şekilde cevap verdikleri,
- Araştırmaya katılan öğretmen örnekleminin evreni temsil ettiği kabul edilecektir.

Gerekli İzinler

Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersinin öğretim sürecine ilişkin görüşleriyle ilgili yapacağımız araştırmada Rize İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden hem pilot uygulama hem de gerçek uygulama için gerekli izinler alınarak eklere eklenmiştir (EK-2).

BİRİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL TEMEL

Bu bölümde çalışmanın temelini oluşturan “Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi” bölümü çalışmanın kuramsal temelini oluşturulmuştur. Bu dersin temelini oluşturan “Oyun” ise ana çerçevenin devamı olarak bölümde yer alan ikinci başlık olarak ele alınmıştır.

1. Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi

4+4+4 eğitim sistemiyle birlikte Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersi öğretim programına girmiştir. Bu bölümde öncelikle 4+4+4 Eğitim sisteminden bahsedilecek ve devamında Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Programına yer verilecektir. Son olarak da Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi ile ilgili yapılan gerek yurt içi gerekse de yurt dışı çalışmaların yer aldığı “İlgili çalışmalar” bölümüne değinilmiştir.

1.1. 4+4+4 Eğitim Sistemi

Bu sistemle, üniversite öncesi eğitim üç aşamada gerçekleştirilecektir. Birinci kademe ilköğretimin dört yılını oluşturacak ve beşinci sınıfla beraber, öğrencilere kendilerinin belirleyeceği alanlarda eğitim alma imkanı sunulacaktır (MEB, 2012).

1.1.1. İlkokul Haftalık Ders Programı

İlkokullarda haftalık ders saatlerinde değişikliğe gidilmiştir. 1, 2, 3 ve 4. sınıfta toplam ders saati 30 olmaktadır. Bu sistemde matematik dersleri haftada 4 değil 5 saattir. Yabancı dil öğretimi 2. sınıftan başlayacaktır. Fen Bilimleri dersi 3. sınıfta da bulunacaktır(TARİH: 25/06/2012 Değişiklikle).

Tablo 1 İlkokul Haftalık Ders Programı

Dersler	Sınıflar			
	1	2	3	4
Türkçe	10	10	8	8
Matematik	5	5	5	5
Hayat Bilgisi	4	4	3	
Fen Bilgisi			3	3
Sosyal Bilgiler				3
Yabancı Dil		2	2	2
Din Kültürü & Ahlak Bilgisi				2
Görsel Sanatlar	1	1	1	1
Müzik	1	1	1	1
Oyun & Fiziki Etkinlikler	5	5	5	2
Trafik Güvenliği				1
İnsan Hakları, Yurttaşlık & Demokrasi				2
Serbest Etkinlikler	4	2	2	
Toplam Ders Saatleri	30	30	30	30

1.1.2. 4+4+4 Eğitim Sistemin Avantajları ve Dezavantajları

8 yıllık zorunlu olan eğitimde bütün liselerin kat sayı uygulaması farklıydı. Özellikle de öğretmen liselerine verilen ek puan onları diğer öğrencilerin önüne geçiriyordu. Ancak 4+4+4 sistemi ile bu fırsat eşitsizliği ortadan kalkmış oldu.

8 yıllık zorunlu eğitimde 6 yaşındaki bir çocukla 14 yaşındaki bir genç aynı eğitim kurumunda ders alıyordu. Öğrenciler arasındaki bu yaş farkı özellikle okul bahçesinde büyük sosyal sorunlara sebep oluyordu. İlgi alanları, uğraşları, oynadıkları oyunlar, davranış biçimleri hep farklılık gösteriyordu. Bu sebeple büyüklerin küçüklere bir akran baskısı yaşattıkları görülmekteydi. 4+4+4 ile ilköğretimin ilköğretim ve ortaokul olarak ikiye ayrılması, farklı binalara taşınması bu sıkıntıların önüne geçilmesine vesile olmuştur. Fakat 4+4+4 sisteminin bir anda gelmesi, okulların fiziki şartlarının hazır olmaması sebebiyle tek binada eğitim öğretim veren okullar ikiye ayrılmak zorunda kaldılar. Bu da pek çok

sıkıntıyı beraberinde getirdi. Sabahçı- öğlenci uygulamasıyla rahatlatılmaya çalışıldıysa da aynı dersliğin ortak kullanılması sıkıntılar yaşattı.

60 ayını dolduran küçük çocukların da okula başlamasını ön gören 4+4+4 sistemi bu 5 yaşındaki çocukların hem fiziksel hem de psikolojik olarak ilkokula ne kadar hazır oldukları sorusunu gündeme getirmiştir.

Pek çok uzman gelişimsel olarak 6 yaştan küçük olan çocukların ilkokul için hazır olmadığını söylemektedirler. Bütün çocukların gelişimlerinin farklı olduğunu özellikle küçük çocuklarda birkaç ayın bile büyük farklara sebep olduğunu belirtmektedirler. Bu sebeple aynı sınıftaki 5 ve 7 yaş çocuklar arasındaki uçurum farkın görülmesi çocukların okuldaki başarılarını veya psikolojilerini olumsuz yönde etkileyeceğini belirtmektedirler (Altıntaş, 2014).

1.2.Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Programı

1.2.1.Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Amacı

Dersin amacı, öğrencilerin oyun ve fiziki etkinlikler yolu ile ömürleri boyunca kullanacakları ana hareketler, aktif ve sağlıklı yaşam becerileri, kavramları ve stratejileri ile beraber bunlarla ilişkili yaşam becerilerini geliştirerek daha sonraki eğitim düzeyine hazırlanmalarınıdır.

1.2.2.Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Temel İlkeleri

Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin dayandığı temel ilkeler aşağıda sunulmuştur:

1. Oyun ve fiziki etkinlikler dersinde oyun ile öğrenme temel alınmıştır.
2. Öğrencilerin gelişimi bütüncül bir şekilde dikkate alınmıştır.
3. Öğrencinin etkin olduğu ortamlarda, öğrencilerin kendi öğrenmelerine fırsat tanınır.
4. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi süreç ağırlıklıdır, sarmal bir yapıda ve esnekliklidir.
5. Öğrencilerin eğitiminde etkili olan bütün bireylerin deneyimleri

önemlidir.

6. Öğrenme-öğretme ortamlarında bireysel, eşli ve grupla çalışmalar dengeli bir şekilde dağılmıştır.

7. Üretici, eleştirel ve yansıtıcı düşünme ön plana alınmaktadır.

8. Centilmence oyun ve mücadele düşüncesi geliştirmeye teşvik edilirler.

9. Öğretmenler özgürdür.

10. Bütün öğrencilerin aktif olması önemlidir.

11. Eğlence öğrenme ortamı sunar.

12. Değerlendirme çok yönlü bir şekilde yapılır.

13. Aktif ve sağlıklı yaşam alışkanlığı kazandırır.

14. Keşfederek öğrenme, öğrencilerin problem çözmelerini sağlayan bir anlayışla kullanılır (MEB, 2012b).

1.2.3. İlkokul Öğrencilerinin Oyun ve Fiziki Etkinliklerle İlgili Gelişim Özellikleri

İlkokul öğrencilerinin yaşa göre gelişim özellikleri, oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programı çıktıları ve kazanımlarının hazırlanmasındaki temel yol göstericidir.

Farklı sınıf düzeylerine göre, bu gelişim özelliklerini özetle şu şekilde sıralayabiliriz.

6-8 Yaş Grubu (I. II. Sınıf) Gelişim Özellikleri, İlgi ve İhtiyaçları;

- 1) Büyüme uzun ve yassı kemiklerde boyuna şeklindedir.
- 2) Vücut oranlar arasında denge oluşmamıştır.
- 3) Büyük ve küçük kas grupları arasındaki denge zayıftır.
- 4) Boydaki büyüme sebebiyle omurgada şekil bozukluğu ortaya çıkabilir.
- 5) Dikkatini uzun süre toplayamaz, gözü pek ve hareketlidir.
- 6) Bencillik duygusu ağırdır ve eleştiriden çok hoşlanmaz.
- 7) Hareketlidir, teoriden hoşlanmaz.
- 8) Grup ve takım oyunlarını daha çok tercih eder.
- 9) Yarışmalara özel ilgi duyar.

- 10) Çabuk yoruldukları için hareketler arası dinlenmeye ihtiyaç duyar.
- 11) Anne, baba ve öğretmenlerinden sevgi ve övgü bekler.
- 12) Sağlıklı ve dengeli beslenmeye ve dinlenmeye ihtiyacı vardır (10-12 saat uyku).
- 13) Çok kurallı oyunlardan hoşlanmazlar, uzun süreli dikkat gerektiren etkinliklerden çabuk bıkarlar (Aracı, 2016).

8-10 Yaş Grubu (III. IV. Sınıf) Gelişim Özellikleri, İlgisi ve İhtiyaçları;

- 1) Sinir, eklem, kas koordinasyonu sağlanmaya başlamıştır.
- 2) Küçük kas grupları gelişmeye başlamıştır.
- 3) Boyuna büyüme yavaşlamış, enine büyüme başlamıştır.
- 4) Erkekler kızlara göre daha dayanıklı ve kuvvetlidir.
- 5) Dikkat süreleri artarak 20-25 dakikaya çıkabilir.
- 6) Gerçekçi düşünmeye başlamıştır, kendini eleştirebilir.
- 7) Beden ve ruh sağlığı arasında denge vardır.
- 8) Dürüst olmaya doğru söylemeye özen gösterir.
- 9) Yorgunluğunun farkında değildir.
- 10) Vücut gelişimine ve güzelliğine özen gösterir.
- 11) Oyun ve spor ilgi alanlarının merkezidir.
- 12) Ritmik çalışmalarda üreticidir, yeteneklerini göstermek ister.
- 13) Erkek çocuklar kuvvet-cesaret isteyen oyunlara, kızlar ise eğlenceli takım oyunlarına ilgi duyarlar.
- 14) Kız ve erkek çocukların ayrı, ayrı takım oyunlarına ilgileri fazladır.
- 15) Sürekli öğrenme hissi duyar, yeteneklerini göstermekten büyük haz alır.
- 16) Yeterli dinlenme ve beslenmeleri gerekir (10-11 saat uyku), büyüklerden anlayış ve ilgi bekler (Aracı, 2016).

1.2.4.Öğretim Programının Yapısı

Oyun ve fiziki etkinlikler dersi ilkökul 1-4. sınıflarda okuyan öğrencilerin

oyun oynama, fiziki etkinliklere etkin katılma ve bu sürede bedensel, zihinsel, kişisel, duygusal ve sosyal becerilerini geliştirmelerine olumlu katkı sağlayacak bütün eğitim süreçlerini içine alır. Bu eğitim süresinde çocukların yaşı, hazırbuluşlukları, ilgileri, istekleri, yöresel özellikler gibi unsurların göz önüne alınması öngörülür. Ders, öğrencilerin yaşına ve fiziksel özelliklerine uygun fiziksel etkinliklere katılacağı ve oyun oynayacağı şekilde planlanır. Bu sebeple oyun ve fiziki etkinlikler dersi, ilkokul 1-4. sınıflardaki öğrencilerin gelişim ihtiyaçları ve eğitimdeki öncelikleri dikkate alınarak “Hareket Yetkinliği” ve “Aktif ve Sağlıklı Yaşam” olmak üzere iki temel öğrenme ve gelişim alanı üzerine tasarlanmıştır. Bunun yanında, “oyun ve fiziki etkinliklerin” içindeki kişisel, sosyal ve düşünme becerilerini geliştirme imkanlarından etkili bir şekilde yararlanmak için bu alanlarla ilgili kazanımlara öğretim programında yer verilmiştir (MEB, 2012b).

Programın yapısındaki önemli öğelerden birisi program amaçlarına ulaşmada öğretmenlere ve öğrencilere yol gösterici olması düşünülen “fiziksel etkinlik kartları” ve “oyun” önerileridir. Ders kazanımları ile uyumlu olan fiziksel etkinlik kartları, oyunlaştırılmış hareket becerileri ve oyunları görsel destekli olarak verilmektedir (MEB, 2012b).

1.2.5. Program Çıktıları

Oyun ve fiziki etkinlikler dersini alarak ilkokuldan mezun olan öğrencilerin aşağıdaki program çıktılarına ulaşmaları beklenmektedir;

1. Basit kurallı oyun ve fiziki etkinliklerde etkili bir şekilde ve özgüvenle kullanır.
2. Hareket becerileri ile ilgili kavramları kullanır.
3. Oyunda stratejileri/taktikleri kullanır.
4. Sağlıklı olmak ve sağlığını geliştirmek için oyun ve fiziki etkinliklere istekli ve düzenli bir şekilde katılır.
5. Oyun ve fiziki etkinliklerde kendini tanıma, sorunlara başa çıkma, bireysel sorumluluk alma, kendine güven duyma ve zaman yönetimi becerilerini geliştirir.

6. Oyun ve fiziki etkinliklerde iletişim becerileri, işbirliği, adil oyun, sosyal sorumluluk, liderlik, doğaya duyarlık ve farklılıklara saygı özelliklerini geliştirir.

7. Oyun ve fiziki etkinliklerdeki deneyimlerini problem çözme, hedef belirleme, plan yapma vb. süreçlerde kullanır (MEB, 2012b).

1.2.6. Oyun Oynuyorum Derleme Kitapçığı

Oyun ve fiziki etkinlik dersi için öğretmenlere yardımcı olması için “Fiziksel Etkinlik Kartları”nın yanında “Oyun Oynuyorum Derleme Kitapçığı” da hazırlanmıştır. “Oyun Oynuyorum Derleme Kitapçığı” her sınıfa uygun kazanım ve öğrencinin yaş ve gelişim özellikleri göz önünde tutularak uygun olan yöresel, geleneksel ve üretici oyun örneklerine yer verilerek oluşturulmuştur. Öğretmenler bunları kullanarak ders içerisinde kullandığı etkinliklerini zenginleştirme imkanı bulurlar (MEB, 2012b).

1.2.7. Ölçme ve Değerlendirme

Oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programının amacına ulaşabilmesi için ölçme ve değerlendirme süreci oldukça önemlidir. Bu derste yapılacak ölçme ve değerlendirmenin, öğrenci merkezli ve yapılandırmacı yaklaşım çerçevesi içinde uygulanması gerekmektedir. Ölçme-değerlendirme, süreç odaklı, devamlı, çok yönlü ve öğrenci-öğretmen-veli işbirliğini sağlayacak şekilde yapılmalıdır. Oyun ve fiziki etkinlikler dersinde ölçme ve değerlendirme öğretim sürecinin başında, süreç boyunca ve sürecin sonunda etkili bir şekilde yapılmalıdır. Bu nedenle, öğretmenler ölçme ve değerlendirmeyi dersin başında sonuna kadar düzenli olarak yapmalıdır. Oyun ve fiziki etkinlikler dersinde ilk olarak dönemin başında öğrencilerin temel hareket becerilerinde, aktif ve sağlıklı yaşam alışkanlıklarında ve bireysel, sosyal ve düşünme becerilerindeki durumları tespit edilmeli ve süreç içerisindeki gelişimleri ve ulaştıkları nokta belirlenerek değerlendirme yapılmalıdır. Öğrencilerin hazırbuluşlukları birbirlerinden farklı olduğu için, gelişimleri ve ulaştıkları seviyelerin de birbirinden farklı olacağı dikkate alınmalı, süreçteki ve sonuçtaki ulaşılan düzeylerin birbirinden farklı

olacağı unutulmamalıdır. Bu nedenle değerlendirmede, her öğrenci kendi içerisinde ele alınmalı ve kendi başlangıç ve gelişim düzeylerine göre değerlendirmelidir. Bu sebeple, sadece sonuç değerlendirme anlayışından uzaklaşılmalıdır (MEB, 2012b).

1.2.8.Öğretmenlerin İlkokulda Yer Alan “Oyun ve Fiziki Etkinlikler” Dersine Yönelik Mesleki Yeterlikleri Nelerdir?

Eğitim sistemindeki kesintili eğitim sistemi gereğince, ilk dört yıllık eğitim sürecinde yer alan oyun ve fiziki etkinlikler dersini sınıf öğretmenleri yürütecektir. Bu nedenle sınıf öğretmeni adaylarının bu dersi yürütebilecek bilgi, beceri ve öğretim becerileri yeterliliği kazanmış olmalıdır. Bu yeterlilikler;

- İlkokullarda yer alan oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programında yer alan gelişim ve öğrenme alanlarını, bu alanlar ile oyun ve fiziki etkinlikler arasındaki ilişkiyi kavrar. Hareket eğitimi ile ilgili tüm kavramları bilir, hareketleri tanır, sınıf seviyesine göre düzenlenen kazanımları ne ifade ettiğini anlar ve kazanımlar ile ilgili oyun ve fiziki etkinlik ilişkisini kurar.
- İlkokullarda yer alan oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili öğretim programında yer alan hareket çeşitlerinin tamamını gerçekleştirir. Ya da birçoğunu yaparak gösterir.
- Sınıf düzeyi kazanımlarına yönelik öğrenme sürecine ilişkin öğretim becerileri sergiler.
- Sınıf düzeyi kazanımlarını oluşturmaya yönelik oyun ve fiziki etkinlikleri planlar, yürütür ve değerlendirir (İ. Topkaya, 2013: 5-6).

Ayrıca öğretmen;

- Oyun ve fiziki etkinlikler dersinde öğrenmeye elverişli ve destekleyici bir ortam oluşturmalı,
- Öğrencilerinin hazır bulunuşluk, ilgi, yetenek, beceri ve öğrenme stilleri gibi bireysel farklılıklarına dikkat etmeli,
- Öğrencilerin kendi fikirlerinin önemli olduğu farkındalığını sağlamalı,

- Öğrencilerin öne sürülen fikirlerle ilgili düşünceleri, bu fikirleri tartışmaları ve değerlendirmeleri için fırsatlar sunmalı,
- Tartışmaları ve etkinlikleri öğrencilerin anlamlı bir şekilde yapılandırmaları için fırsatlar sunmalı,
- Öğrencilere yapılandırdıkları yeni kavram ve bilgileri değerlendirmeleri için teşvikte bulunmalıdır (MEB, 2006).

1.2.9.İlkokullarda Yer Alan Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi İçin Bazı Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Anlatım Yöntemi

Öğretmenin bilgiyi aktardığı, öğrencinin pasif dinleyici olduğu geleneksel bir yöntemdir. Bu yöntem oyun ve fiziki etkinlikler dersinde anlatımın gerektiği, bilgilerin aktarıldığı kısımda kullanılır. Öğretmen konuşur, öğrenci dinler (Topkaya, 2013: 47).

Komutla Öğretim (Klasik) Yöntemi

Bütün öğretim yöntemlerinde karar veren öğretmen ve öğrenci vardır. Ancak bu yöntemde sadece öğretmen karar verir. Öğretimin bütün evrelerinde öğretmenin kararları uygulanır. Öğrencinin görevi ise söylenene uymak, uygulamak ve söyleneni yapmaktır (Mosston ve Asworth, 1996).

Alıştırma yöntemi

Bazı kararların öğrenciye bırakıldığı, öğrencilerinin birbirleriyle ve öğretmenleriyle kendi aralarında yeni ilişkilerin olduğu bir yöntemdir. Yeni ve farklı durumlarda öğrenmeleri sağlanır. Grubun bir kısmı uygulamayı yönetirken bir kısmı da uygular (Mosston ve Asworth, 2001).

İş Birliğine Dayalı Öğretim Yöntemi

Bir bütünü oluşturan parçaların birbirleriyle uyumu ve işleyişi nasılsa bu yöntemde de birbiriyle çalışacak kişilerin uyumları ve işleyişlerinin doğrudan ilişkili olmasına dayanan bir yöntemdir (Topkaya, 2013: 49).

Kendini Değerlendirme(Denetleme) Yöntemi

Öğrenciler bu yöntemle ders sırasında ve ya sonrasında yaşadıkları tecrübeleri sayesinde kendilerini değerlendirme fırsatı yakalarlar. Öğrenciler daha önceden öğretmenin belirlediği sınırlara göre kazandıkları bilgileri kendileri uygulama ve kendi performanslarını geliştirme şansı yakalarlar (Topkaya, 2013: 53).

Katılım Yöntemi

Bu yöntemde öğrencilere özgürlük sağlanır. Herhangi bir kural konulmaz. Yapamayacakları bir durumla karşı karşıya bırakılmaz. Öğrenciler kendi yeteneklerine göre hareket ederler. Böylece yapabileceklerini ve yapamayacaklarını görerek kendilerine ona göre hedef koyarlar. Böylece öğrencilerin derse psikolojik olarak rahat olmaları sağlanmış olur ve öğrenciler başkalarıyla kıyaslanmadığı için derse ilgi ve istekleri artar (Topkaya, 2013: 56).

Yönlendirilmiş Buluş Yöntemi

Bu yöntemde öğretmen problemin çözümüne yönelik ipuçlarıyla öğrencileri öğrenmeye teşvik eder. Onları heyecanlandırır. Sorular sorarak cevaba ulaşmalarını, keşfetmelerini ve parçalardan bütüne ulaşmalarını sağlar (Topkaya, 2013: 59).

Problem Çözme Yöntemi

Öğrencilerin hem anlama hem düşünme hem de tartışıp değerlendirme gibi bütün yeteneklerini geliştiren bir yöntemdir. Belirli bir probleme karşılıklı görüş alış verişiyle birlikte çözüm arama sürecidir (Mosston ve Asworth, 1986).

Gösterip Yaptırma (Demonstrasyon)Yöntemi

Bir işlemi uygularken veya bir araç gereci çalıştırırken önce gösterilip anlatılması sonra öğrenciye uygulattırılmasına verilen addır. Bir bilgiyi beceriye dönüştürme sürecinde kullanılır. Uygulama düzeyinde bir kazanım için kullanılır (Demirel, 2004).

Örnek Olay Yöntemi

Bu yöntemle öğrencilerin yaşam becerilerini geliştirmek amaçlanır. Sınıfa getirilen gerçek yaşanmış olaylarla çocukların yaşam becerileri geliştirilir. Çünkü kullanacağı, yorumlayacağı bilgilerin hepsi hayatın bir parçasıdır. Bu yöntemde çocuk günlük hayatta karşılaşılan bir problemle, olayla karşı karşıyadır ve bu konuyla ilgili problemin çözümüne yönelik beceriler geliştirilir. Daha çok kavrama düzeyi becerilerde kullanılır (Demirel,1999).

Medya Yardımlı Öğretim Yöntemi

Öğrenme sırasında farklı farklı araçlar yardımıyla öğrenmenin daha etkili ve kalıcı olmasına yardımcı olan bir yöntemdir. Duyu organlarına hitap eden araçlar kullanılır. Öğretmen ortamı ayarlar, öğrenci dinler ve gözler (Tamer ve Pulur, 2001).

Gözlem Tekniği

Bir nesneyi, olayı ya da olguyu anlamak daha iyi kavramak için bunları

belirli bir plan etrafında göz veya görsel araçlar vasıtasıyla izlemek, incelemektir (Topkaya, 2013: 66).

Grup Çalışması Tekniği

Bir amaç doğrultusunda sınıftaki öğrencilerden en az iki en çok sekiz kişinin bir araya gelip aynı konuyla ilgili çalışmalar yapmasına denir (Demirel, 1999).

Soru Cevap Tekniği

Öğretmenin sınıfında eğitim öğretimi daha etkili, verimli ve hareketli devam ettirip, değerlendirmeyi doğru bir şekilde yapabilmesi, çocukların eleştirel düşünme becerilerini geliştirebilmeleri için kullandığı bir tekniktir (Topkaya, 2013: 66).

Gösteri Tekniği

Öğretmenin öğretimden daha fazla başarı elde edebilmesi için işitme duyusunun yanında daha çok görme duyusuna hitap etmesi gereken bir yöntemdir. Öğretmen bilgiyi verir, açıklar aynı zamanda da uygulamasını gösterir. Bu uygulama sadece model üzerinde değil, slayt, grafik, resim, video da olabilir (Topkaya, 2013: 66).

Sözlü Açıklama Tekniği

Beceriye analiz etmek amacı güder. Öğretmen açıklar, öğrenciler dinler. Öğretmen merkezlidir (Topkaya, 2013: 67).

Görevlendirme Tekniği

Öğrenciye problemi çözmesi ve keşfetmesi için bağımsız öğrenme imkanı sunulur. Öğretmen görevi planlar verir, öğrenci uygular (Topkaya, 2013: 67).

Bağımsız Çalışma Tekniği

Öğrencilere seçmeli veya bireysel olarak yönlendirilmiş çalışmalar sağlanır. Öğrenci hem konusunu belirler hem de uygular. Öğrenci merkezlidir (Topkaya, 2013: 67).

1.3.İlgili Çalışmalar

Bu bölümde araştırma konusu ile ilgili olan ve araştırmada yer alan değişkenleri kapsayan ulusal ve uluslar arası çalışmalar incelenmiş, bölüm sonunda çalışmalarda ulaşılan benzer veya farklı sonuçlar karşılaştırılarak değerlendirilmiştir.

1.3.1. Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi ile İlgili Yurt İçi Çalışmaları

Oyun ve fiziki etkinlikler dersi 2012'den itibaren ilkokul programında yer almaktadır. Bu sebeple bu dersle ilgili çok çalışma bulunmamakla beraber yapılan çalışmalar genellikle bu ders ile ilgili öğretmen beklentileri ve görüşleri alınmıştır. Bunlardan birisi de Kazu ve Aslan' ın (2014) birinci sınıflarda görev yapan öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler ile ilgili görüşlerini aldığı çalışmadır. Araştırmada veriler açık-uçlu soruların sorulduğu anket kullanılarak toplanmıştır. Elde edilen bulgulara göre öğretmenler; oyun ve fiziki etkinlikler dersinin kazanımlarının öğrenci gelişimlerine uygun olmadığını, ders kitabının öğrenci seviyesine uygun bulmadıklarını, bu derste öğretmenlerin etkinlik olarak dengeleme hareketlerini yaptıklarını ve ölçme değerlendirilmede gözlem formu kullandıklarını, araç-gereç sıkıntısından dolayı sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Demirci ve Toptaş Demirci (2014), özel eğitime gereksinim duyan öğrencilerin oyun ve fiziki etkinlikler dersinde elde ettikleri kazanımları incelemiştir. Bu öğrencilerin 45'i öğrenme güçlüğü, 25'i hafif zihinsel engelli, 10'u ise birden çok engeli olan çocuklardır. Öğretmenler oyun ve fiziki etkinlikler dersi değerlendirme formunu doldurarak öğrencilerin durumlarını belirtmişlerdir. Sonuçta özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin oyun ve fiziki etkinlikler dersi

kazanımlarını kazanımları açısından geliştirilmeleri gerektiği bilgisine ulaşıldığı görülmüştür.

İnan ve Dervent (2013), ilkokul 1-4. sınıflarda oyun ve fiziki etkinlikler dersine girecek olan sınıf ve beden eğitimi öğretmen adaylarının, iş öncesi demokratik eğilimleri ile sınıf yönetim anlayışları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Öğrencilere 81 sorudan oluşan Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği ve 18 sorudan oluşan Demokratik Eğilim Ölçeği verilmiş ve cevapları analiz edilmiştir. Araştırmanın sonuçlarında öğretmen adaylarının demokratik eğilimleri ile sınıf yönetimi anlayışları arasında pozitif yönde ilişki olduğu görülmektedir. Ayrıca; öğretmen adaylarının demokratik eğilimleri ile sınıf yönetimi anlayışları arasında okudukları bölüme göre anlamlı bir farklılaşma bulunmadığı belirlenmiştir.

İlkokulda oyun ve fiziki etkinlikler dersinin amacına ulaşabilmesi için sınıf öğretmenlerinin beklentileri tespit etmeyi amaçlayan Güven ve Yıldız (2014), sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersinin amacına ulaşabilmesi için Millî Eğitim Bakanlığı'ndan beklentilerine yönelik görüşlerinde oyun salonlarının olması ve derse ilişkin araç-gereç ve malzemenin sağlanması olmuştur. Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersinin amacına ulaşabilmesi için okul idaresinden beklentilerine yönelik görüşlerinde ise spor salonunun veya okul bahçesinin birden fazla sınıfın aynı ders saatinde kullanımına açılmaması ve özellikle spor salonu olan okullarda spor salonlarının sadece beden eğitimi öğretmenin girdiği ortaokul öğrencilerinin kullanımına açılmaması olmuştur. Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersinin amacına ulaşabilmesi için öğretmenlerden beklentilerine yönelik görüşlerinde en çok üzerinde durdukları konu sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersine yönelik bilgi ve becerilerini geliştirmeleri ve bu derste diğer dersleri yapmamaları olmuştur. Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersinin amacına ulaşabilmesi için velilerden beklentilerine yönelik görüşlerinde en çok söyledikleri konu velilerin çocuklarını yeteneklerine göre bir spor dalına yönlendirmeleri ve desteklemeleri olmuştur. Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersinin amacına ulaşabilmesi için öğrencilerden beklentilerine yönelik görüşlerinde öğrencilerin oyun ve fiziki etkinlikler dersini basit bir oyun olarak

görmemeleri, öğrenci ve öğretmenlerin iş birliğinde bulunmaları ve bu dersin diğer derslerini etkilemeyeceği konusunda bilgilendirilmeleri gerektiği ortaya çıkmıştır.

Oyunun, tüm gelişim alanlarının yanı sıra motor ve bedensel gelişimdeki yerinin önemi üzerine çalışma yapan Sevin (2014), oyunun çocukların duygusal, zihinsel, sosyal ve gelişimini olumlu yönde etkilediğini ifade etmiştir. Çocuklar üzerinde motor performans testi uygulanmış, çocukların atma, tutma, koşma, durma becerileri ölçülmüştür. Çalışmada beden eğitimi öğretmenin ve araştırmacının gözetiminde ince ve kaba motor becerilerini geliştireceği oyunlar oynatılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre deney ve kontrol gruplarında ölçülen becerilerin ön test sonuçlarında fazla bir farklılığa rastlanmamış olup; son test sonuçlarında cinsiyet ayrımı yapılarak yapılan karşılaştırmalarda durma becerisi hariç diğer becerilerde genellikle gelişmelerin olduğu tespit edilmiştir.

Yeni sistemle beraber ilkokullarda uygulanan oyun ve fiziki etkinlikler dersinin sorunlarının ortaya konması için Özkan (2014), örnekleme il merkezinde bulunan sınıf öğretmenlerine yönelik anket oluşturulmuş ve derse giren öğretmenlerle birebir doldurulmuştur. Bulunan verilere göre; ilkokullarda yapılan oyun ve fiziki etkinlik dersinde ders saatinin yeterli olduğu, ancak sınıf öğretmenlerinin ders süresini yeterli oyun ve fiziki etkinlikler ile dolduramadığı, öğretmenlerin planları hazırlarken müfredatın tamamına değil de daha çok bildikleri oyunlara öncelik verdikleri, bu ders saatlerinde başka dersleri yaptıkları, okullarda yeterli alan ve malzemenin olmadığı ve sportif faaliyetlere okul idarecilerinin gerekli desteği göstermemeleri sorunlarıyla karşılaşıldığı görülmüştür.

2012 yılında yürürlüğe giren 4+4+4 yeni okul sisteminin ilkokul birinci sınıf düzeyinde getirdiği değişikliklerle öğretmenlerin karşılaştıkları zorlukları ve farklı demografik gruplarla olan ilişkisini ortaya çıkarmak ve öğretmenlerin problemlerle başa çıkarken kullandıkları stratejileri belirlemek amacıyla gerçekleştirdikleri çalışmada Boz ve Yıldırım (2014), birinci sınıf düzeyindeki eğitim-öğretim programında “oyun ve fiziki etkinlikler dersini işleme”

öğretmenler ne gibi zorluklarla karşılaşmışlardır. Okul türü, öğretmenlik tecrübesi, sınıf mevcudu, öğrenci yaş grupları gibi değişkenlerde farklılık gösterip göstermediği ile ilgili bir araştırma yapılmıştır. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu, oyun ve fiziki etkinlikler dersinde, çoğunlukla karşılaştıkları problemlerin, ders için okul ve sınıf koşullarını ayarlama ve bu ders için materyal bulmada ortaya çıktığını ifade etmişlerdir.

Sınıf öğretmenlerinin oyun algısı ve oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili yeterliliklerini inceleyen Hazar ve arkadaşları (2015), sınıf öğretmenlerinin oyun tanımı algılarının doğru oyun tanımlarıyla eşleştiği dolayısıyla oyun tanımı algılarının doğru olduğu gözlenmiştir. Bununla birlikte sınıf öğretmenlerinin, oyunun çocuca etkisini bilişsel, duyuşsal ve psikomotor açıdan farkında oldukları görülmüştür. Sınıf öğretmenlerinin genel olarak hizmet içi eğitim, seminer ya da kurs almadıkları görülmüştür. Bununla beraber hizmet içi eğitim, seminer veya kurslara ihtiyaç duydukları belirlenmiştir. Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersinde genel anlamda kendilerini yeterli görmedikleri bulgulanmıştır. Bir diğer sonuca göre, katılımcıların hepsi oyun ve fiziki etkinlikler dersine beden eğitimi ve spor öğretmenin girmesi gerektiğini ifade etmiştir.

1.3.2. Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi ile İlgili Yurt Dışı Çalışmaları

Dwyer ve arkadaşları (2003), “Toronto”da okula giden çocukların fiziksel aktivite müfredat programının, öğretmenler açısından uygulanabilirliğinin araştırıldığı bir çalışma yapmışlardır. Bu çalışma sonucunda beden eğitimi program esaslarını yerine getirmenin önünde üç engel tespit edilmiştir. Bunlar; beden eğitimi derslerinin diğer derslere oranla öncelikli görülmemesi, fiziksel etkinlikle ilişkili performans ölçümlerinin eksikliği ve yeterli alt yapının eksikliğidir. Araştırmacılara göre ilköğretim birinci kademedeki beden eğitimi derslerini yürüten sınıf öğretmenleri, diğer disiplinlere verilen zaman ve değer sebebiyle beden eğitimi dersine kendilerini veremedikleri; aynı zamanda, kaynak ve beden eğitimi uzmanı yetersizliği nedeniyle beden eğitimi ders programı başarıyla gerçekleştirilememektedir.

Kore’deki ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin beden eğitimi derslerine yönelik algılarını belirlemeyi ve öğretmenlerin kendi öğretim

yöntemlerine ilişkin inançlarını ortaya koymayı amaçlayan Kim ve Taggart (2004), öğretmenlerin beden eğitimi algılarına yönelik; beden eğitimi programının düşük statüsü, öğretmenlerin ana konuyla bütünleşememeleri, öğretmenlerin pedagojik bilgilerinin eksik olması şeklinde üç önemli faktör ortaya çıkmıştır. Yine araştırma sonucunda, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi programını gerektiği gibi tamamlamak için kendilerini yeteri kadar sorumlu hissetmedikleri belirtilmiştir.

Sınıf öğretmeni adaylarının beden eğitimi öğrenim ve öğretim ortamına yönelik görüşlerini belirlemek ve öğretmenlerin uygulamalarına ilişkin fikirlerini tanımlamak amacıyla bir çalışma yapan Tsangaridou (2005), iki aday sınıf öğretmenin katıldığı ve veri toplama sürecinde gözlem, günlük ve görüşmelerin kullanıldığı bir çalışma yapmıştır. Çalışma sonuçları, katılımcıların görüşlerinin öğretimin pedagojik, içeriksel ve sosyal sorunlarına ilişkin olduğunu göstermiştir. Yine bulgulara göre, öğretmenler öğrencilerin öğrenim ve gelişimlerinin, sınıf öğretmenlerinin uygulamalarını değiştirmede en güçlü etkenler olduğunu düşünmektedirler.

Farklı iki ilköğretim okulundaki beden eğitimi derslerinin kalitesini incelemenin eğitim sistemlerine katkı yapacağını düşünen DeCorby ve arkadaşları (2005), deneysel bir çalışma yürütmüş çalışma sonuçlarında ise, beden eğitimi öğretmenlerinin yürüttüğü beden eğitimi derslerinde ders kalitesinin farklı olduğunu, sınıf öğretmenin uygulamada zorluklar yaşadıklarını göstermişlerdir. Yine bulgulara dayanarak, sınıf öğretmenlerinin kaliteli bir beden eğitimi programını yürütebilmek için ders saati öncesi ve sonrası koordine edilmiş stratejilere, plana ihtiyaç duyduğu ve bu planlara düzenli ve devamlı uyulana kadar kaliteli bir beden eğitimi programının faydalarının tam olarak anlaşılamayacağı belirtilmiştir.

2. Oyun

Bu bölümde Oyun kuramsal çerçevesinde “Oyun kavramı”, “Oyunun çocuğun gelişimine olana etkileri” ve “Çocuk oyununda öğretmenin rolü” başlıkları yer almaktadır.

2.1. Oyun Kavramı

2.1.1. Oyunun Tanımı

İnsan hayatının ilk seneleri eğitimcilerce oldukça değerli, kritik zamanlar olarak tanımlanmakta ve bu kısmın önemine üzerinde durulmaktadır. Bu yıllarda çocuklar çevrelerini öğrenmeye ve ilişki kurmaya oyunla başlamakta ve böylece gelişme göstermektedir. Çocukların hem fizyolojik hem de psikolojik olarak gelişimlerinde önemli bir noktada olan oyun çocukların oldukça önemli olan ihtiyacı ve vazgeçilmezidir (OBADER, 2013). Çocuk, doğuştan kendine ait özellikleri sayesinde büyük bir hayal gücüne sahiptir. Bunun sayesinde koskoca dünya ayaklarının altındadır, dünyayı kendi ekseninde döndüğünü görür, hiçbir şeye bağlanmadan bu hayal aleminde doyasıya özgür yaşar. Oyun oynarken izlediğimiz çocukların çoğu kendi hayal aleminde kurduğu öznel dünyayı, nesnel dünyanın araçları vasıtasıyla netleştirir. Bir bakarmışız ki bir yastık, çocuğun altında at olmuş ve bu yastık at ile ulaşamayacağı her yere gitmiş ve görmüştür. Ya da bir bakmışız iki adet tahta parçası çocuğa köprü olmuş, yol olmuş, bütün arabalarına hizmet etmiştir (Güneş, 2013).

Oyunun tanımıyla ilgili pek çok görüş çok eskilerden beri öne sürülmüş, konuşulmuştur. Bütün bu görüşlerin sebebi, oyunun çocuklar için de kadar önemli oluşundan gelmektedir. Oyun kelimesi için herkes ne derse desin, "oyun" McLuhan'ın söylediği gibi, "Oyun da bütün sanat dallarında olduğu gibi, yaşanması zor bir vakanın somut bir örneğidir" (Çalışkan ve Karadağ, 2008). Oyunla ilgili söylenen bütün görüşlerin ortak noktası oyunun çocuğun hayatında önemli bir yeri kapsamasıdır. Bunun için oyun; çocukların bütün iç dünyalarında yaşadıkları duygularına, düşlerine, etrafını tanımaya, görmesine, anlamasına ve tecrübelenmesine yardımcı olan, çocuğun psikolojik gelişimine, fiziksel ve zihinsel gelişimine destek olarak, onların mutluluğunu sağlayan ve pek çok zaman da sosyal hayatın bir aynası olarak görünen aktivitelerin bütüne verilen ortak adıdır (Cinel, 2006).

Sadece çocuklar için değil bütün insanlar hatta hayvanların için bile var olan oyun ile ilgili araştırmalar sürekli yapılmaktadır. John Dewey oyunun

tanımını, sonucunun ne olacağı düşünülmeden bilinçsizce yapılan davranışlar olarak söylerken; Huizinga oyunu, bilinçli bir şekilde kurallı olarak oynanan yeri ve zamanı belli bir şekilde yapılan etkinlikler şeklinde tanımlıyor. Spencer'e göre fazla gelen enerjilerin vücuttan giderilmesi şeklinde olan oyun; Eibesfeldt'te ustalıktan önce yaşanılanlar, Groos' da yaşamın ilerleyen yıllarına hazırlık, Mitchell ve Mason' da bireyin kendini ifade etmesi olarak tanımlanıyor (Ergün, 1980).

Aynı zamanda; Eflatun'a (İ.Ö. 427-347) göre, Devlet ve Protogoros adlı yapıtlarında, çocuklara iyi eğitim verilebilmesi için öncelikle yapılması gereken velilerin eğitilmesi gerektiğini belirtiyor. Çocukların eğitiminin beden ve psikoloji eğitimi olarak ikiye ayrılmasını ve bu alanlarda eğitim verilmesini önerir. Bedensel eğitim açısından baktığında oyunun eğitsel olarak çok değerli olduğunu bahseder ve çocukların oyunla büyütülmesini söyler (Güven, 2006). Ebu-Hamid Gazzali'ye göre, oyun çocuğun ruhunu dinlendirir, hafızasını tazeler ve beynini geliştirerek öğrenme kapasitesini artırır (Poyraz, 2012). İtalyan Eğitimci Feltre (1378-1446), "oyunların ve etkinliklerin çocukta yaşama sevinci yaşattığını ve üreticiliğini geliştirdiğini belirtir, yine İtalyan Vegio (1406-1458) çocuğun 5 yaşına kadar iş ve ders gösterilip yapmasını beklememek gerektiğini, Alman Erasmus Von Rotterdam (1467-1536) "öğretimin oyunla birleştirilip çocuklar için eğlenceli hale getirilmesi gerektiğinin" savunmasını yapar. Kmalızâde Ali Çelebi (1510)'nin Ahlâk-ı Alâyî (Yüce Ahlak) kitabında çocukların her gün oyun oynamasının faydalı olduğunu ancak oyunların kötülük içermemesi gerektiğini söyler (Poyraz, 2012). Montaigne (1533-1592) oyun çocukların yaptığı en gerçek iştir, der (Ulutaş, 2011a). Basedow, çocuklara baskı kurularak bir şey öğretilmeyeceğini, çocukların sağlıklı gelişimi için oyunun şart olduğunu belirtir.

Bütün bu tanımlamalara bakıldığında, "oyun, belli bir hedefi olan ya da olmayan, kurallı ya da kuralsız olabilen; ancak her zaman çocuğun isteyerek ve zevk alarak yaptığı fiziksel, zihinsel, dil, duygusal ve sosyal gelişiminin temeli olan hayatın bir parçası ve çocuk için en etkili öğrenme sürecidir" diyebiliriz (Sormaz, 2010).

2.1.2. Oyunun Tarihçesi

Oyun bireyin yaşamının hemen her döneminde olan bir etkinlik olmasının yanında özellikle yaşamın ilk yıllarındaki temel tecrübeler ile ilişkilendirilir (Tüfekçioğlu, 2013). Oyunun varlığı insanlıkla başlamıştır. Yapılan arkeolojik kazılarda görüldüğü üzere oyun ve oyuncaklar insanlık tarihinden bu yana varlığını sürdürmektedir. British Museum’da M.Ö. 800 yılına ait pişmiş topraktan kaşıklarla oynayan insan heykeli bulunmuştur. Yine eski Hindistan ve eski Mısır’daki duvarlara çizilen resimlerde, oyun tahtasında zar ile oynanan oyunlar ve çocukların topaç çevirmeye benzeyen el hareketleri görülmüştür (Diken, 2012). İnsanlığın tarihinde oyun ve müzik bir arada görülmüştür. İnsanlar müziğin ritmine uygun bir şekilde, kuralsızca dans ederlerdi. Müziğin ritmine uyan insanlar ritme göre bazen hareketlenir, bağırır, coşar bazen de yumuşar, hafif hareketler yapar, mırıldanır böylece kendilerini tanrılarına yaklaştıklarını düşünürlerdi (Çalışkan ve Karadağ 2008). Arkeologların yanında ressamlar, bilginler, gezginler de yazdıkları eserlerinde oyun ve çocuk oyunları ile ilgili bilgiler paylaşırlardı. Bu kaynaklar oyunun ne kadar eski olduğuna kanıt olarak gösterilmektedir (Diken, 2012).

2.1.3. Tarihsel Süreçte Oyunla İlgili Görüşler

Aristoteles (M.Ö.384-322)

Eğitimi alışkanlıklar, zihin ve beden gelişimi olarak üçe ayırdığını ve bunların eğitimdeki öneminden bahsettiğini belirten Tüfekçioğlu (2013), Aristoteles’in özellikle de çocuklara 5 yaşına kadar oyunla eğitim verilmesi gerektiğini bu şekilde gelişim gösterebileceklerini ifade ettiğini belirtmektedir.

Quantilianus (1592-1670)

Quantilianus’ın, çocukların okuma yazmaya istekli olmasını sağlamanın yolunun oyun olduğunu ifade ettiğini belirten Tüfekçioğlu (2013), ünlü düşünürün oyuna ne kadar değer verdiğini göstermektedir.

Johann Amos Comenius (1592-1671)

Seyrek ve Sun'un ifadesine göre; oyuna ve çocuğun yaşam becerilerine önemi veren ilk düşünürlerdendir. Comenius'un sağlıklı beslenme, beden sağlığı, uyku gibi kavramların önemini değindiğini belirten Tüfekçioğlu (2013), yine her çocuğun ilgisine, gereksinimine göre eğitim verilmesinden yana olduğunu da ifade etmiştir.

John Locke (1632-1704)

Locke bir ifadesinde, çocukların verimli bir eğitim almasını isteyenlere oyunun etkili bir yol olduğunu belirtmiştir (Tüfekçioğlu, 2013).

Jean Jacques Rousseau (1712-1778)

Rousseau'nın, çocukluk çağının çocuğun ruhsal ve bedensel gelişimi için oldukça önemli bir devresi olduğunu söylediğini belirten Tüfekçioğlu (2013), oyunun doğada doğal bir şekilde var olduğunu ifade ettiğini de belirterek oyunun doğal bir ihtiyaç olduğuna dikkat çekmiştir.

Friedrich Wilhelm August Froebel (1859-1952)

Froebel'in oyunu, çocuğun kendi iç dünyasının bir yansıması olarak gördüğünü ifade eden Tüfekçioğlu (2013), bütün iyiliklerin temelini oyunda bulduğundan da bahsettiğini belirterek oyunun mutluluğun kaynağı olduğundan söz etmiştir.

2.2. Oyunun Çocuğun Gelişimine Olan Etkileri

İnsan hayatının değerli bir yerini kaplayan oyun, çocuğun fizyolojik, psikolojik ve sosyal yönden gelişimi için hayati bir değer taşır. Çocuğun sağlıklı bir bedene ve ruha sahip olması için oyun en temel ihtiyaçlar olan uyku ve

beslenme kadar değerlidir. Oyun sevgiden sonra ruha en iyi gelen besindir. Oyun çocuğa çevresiyle ilgili birçok deneyim kazandırır. Çocuk oyun sırasında empati kurma şansı yakalar. Geleceğe bu şekilde hazırlanır (Aral ve Kandır, 2001).

Çocuk oyun sayesinde kendini geliştirir, yetişkinleri anlamaya başlar. Çocuk oyun oynarken kendisini bir gruba dahil eder, çevresiyle iletişim kurar, eğlenir ve mutlu hisseder. Bu sayede psikolojik olarak rahatlar. Bunun yanında sosyal beceriler geliştirir. Gerginlik ve kaygıyı üstünden atar. Dilediği gibi düşünür, rahattır. Çocuk herhangi bir baskı olmaksızın kendisi karar verir. Oyun sırasında kendisini rahat bir şekilde ifade edebilir. Oyundaki bu özgür ortam sayesinde, çocuk ileriki yaşamında kişilik sahibi, empati kurabilen, kırıncı olmadan fikrini sunabilen, toplumu seven, uyum kurabilen, zamanı gelince topluma yön verebilen bir kişi olmasını da sağlar (Şimşek, 2004).

2.2.1. Oyunun Fiziki Gelişime Etkisi

Çocuklar oyun sayesinde vücutlarını fazla zorlamadan hareket ettirerek bedenlerinin çalışmasını sağlarlar. Çocuğun oyun oynarken yaptığı hareketler, diyaframın çalışmasına, solunum yollarının, kalp çalışmasının, doğru beslenmenin, kasların gelişmesinde destek olur (Poyraz,1999: 42).

Oyunun sırasında, özellikle de çocukların birbirleriyle mücadele ettiği oyunlarda, çocuklar sürekli koşma, zıplama, itme, çekme yani vücut özellikleriyle mücadele etmek zorundadırlar. Çocuk kendi fiziksel kabiliyetleri ölçüsünde diğerleriyle yarış içerisindedir. Bu hareketlilik çocuğun öncelikle solunum, sindirim ve dolaşım sistemine olumlu katkıda bulunmaktadır, aynı zamanda iç salgı bezlerinin de hızlı bir şekilde gelişim göstermesini sağlamaktadır (Hazar, 2000: 12).

2.2.2. Oyunun Psikomotor Gelişime Etkisi

Psikomotor gelişim, vücudun fiziksel olarak büyümesi ve beyinin gelişmesiyle birlikte organizmanın istedik hareket etmesidir. Çocuk dünyaya geldiğinde tepki verme, dikkat, esneklik gibi yeteneklere sahiptir. Oyun sayesinde bu psikomotor yeteneklerini sağlıklı bir şekilde geliştirme imkanı bulur. Oyun sayesinde vücudunu tanır ve dengeleme hareketlerini yapabilir. Güçlenir, çevik,

dinç, dinamik ve esnek olur. Çevresini tanır, görür, ve olumlu bağ kurar (Ellialtıoğlu, 2005: 28).

Çocuk oyunla koşma, atlama, zıplama, yakalama ve bunun gibi birçok etkinlikle büyük kaslarının gelişimine katkı sağlar (Akandere, 2003, s.12). Oyun sırasında çocuk kendi bedenini tanır ve neler yapabileceğinin farkına varır. Oyundaki hareketleri sayesinde hem küçük kaslarını hem büyük kaslarını hem de el-göz koordinasyonunu sağlayıp geliştirir. Böylece kendine olan güveni artar. Aynı zamanda çocuk oyunla çeviklik ve esneklik kazanır (Doğanay, 1998, Akt. Pehlivan, 2005: 19).

2.2.3. Oyunun Dil Gelişimine Etkisi

Çocukların oyun oynaması demek alıcı ve ifade edici dillerini geliştirmeleri demektir. Oyun sırasında çocuklar arkadaşlarıyla iletişime geçerek, kendilerini hem beden diliyle hem de sözlü olarak anlatabilir, olayları algılama ve anlatma becerilerini geliştirirler (Carlson ve Gingeland, 1961, Akt. Öncü ve Akbay, 2006, s.15). Oyun süresince çocuklar birbirleriyle sürekli iletişim kurarlar, soru sorarlar, cevap verirler. Oyunda çekingen olan çocuklar oyunla daha rahat konuşup kendilerini ifade edebilirler, birçok yeni kelimeler öğrenirler, cümlelerini daha doğru kurarlar. Oyun sayesinde soru sorma, konuşma alışkanlığı kazanırlar (Akandere, 2003: 13).

Çocuk oyun sırasında sesini kullanmayı öğrenir. Vurgu ve doğaçlamaları rahat kavrar. Özellikle de drama şeklindeki oyunlarda uzun cümleler kurması gerektiğı için sözcük dağarcığını oldukça geliştirir (Ellialtıoğlu, 2005: 30).

2.2.4. Oyunun Sosyal Gelişime Etkisi

Çocuklar yaşadığı çevreyle daima bir ilişki ve iletişim halinde bulunurlar. Çocukların oynadığı oyunların hemen hemen hepsinde sosyal bir yapı vardır. Çocuklar oyunlar sırasında cinsiyet farklılıklarını, kişilik özelliklerini ve toplumda üslendikleri görevleri fark ederler. Problemlere çözüm bulurlar. Oyun sayesinde çocuklar eğlenir, moralleri yükselir. Toplumsallaşır, hak ve sorumluluklarını

öğrenir, kazanmayı kaybetmeyi öğrenir, arkadaşlarına saygı duymayı öğrenir (Akandere, 2003: 14).

Çocukların ailelerinden aldıkları, gördükleri eğitim oyun sırasında açığa çıkar. Her istediği yapılan çocuklar bencil ve doyumsuz olurlar. Paylaşmayı bilemezler. Seyrek ve Sun (2003), çevresinde kendi yaşıtı olmayan çocuklarda bu durum genellikle görüldüğünü belirtmiştir. Paylaşmak, hakkını korumak, saygılı olmak gibi kavramları çocuklar oyun sırasında öğrenirler.

Oyun bir grup çalışmasıdır ve bütün oyunların belli kuralları vardır. Eğer bu kurallara uyulmazsa oyun dışında kalınır. Çocuklar da bunu bildiği için kuralların dışına çıkmaz ve yenilmeyi dahi kabullenir. Toplumda da bu şekilde kurallar vardır. Başkalarının haklarına saygılı olma, hakkını savunma, düşünceni ifade etme gibi toplumsallaşma kurallarını çocuk oyun sayesinde öğrenmiştir. Böylece kurallara uyan toplumun düzenini bozmayan çocuklar yetişmiş olur (Hazar, 2000: 14).

2.2.5. Oyunun Duygusal Gelişime Etkisi

Oyun, çocukların ilgi ve yeteneklerinin ortaya çıkmasını sağlayabilir. Çocuğun duygu ve düşüncelerini, isteklerini, beklentilerini rahatça ortaya çıkarır rekabet etme, öfkelenme, kıskançlık gibi duygularını fark etmesini ve yenmesini sağlar.

Mutluluğunu, heyecanını, sevincini oyun sırasında net bir şekilde görebiliriz. Çocuk oyun sayesinde vereceği tepkileri kontrol etmeyi öğrenir. Bencil olmaz, arkadaşlarını da düşünür. Kendine olan güveni artar (Ellialtıoğlu, 2005: 28). Oyun çocuğun içinde var olan saldırganlık, öfke duygusunun boşalmasını ve çocuğun rahatlamasını sağlar (Yörükoğlu, 1998: 70).

2.2.6. Oyunun Zihin Gelişimine Etkisi

Oyun, çocuğun psiko-motor, sosyal ve duygusal gelişimini etkilediği kadar zihinsel gelişimini de etkilemektedir. Çocuk oyun sayesinde merak eder, keşfeder ve yeni şeyler öğrenir. Mantıklı düşünür, sebep ve sonuçları düşünür, bağlantı kurar (Doğanay, 2002).

Çocuk oyun sayesinde çevresini tanır keşfeder. Oyun oynarken çocuğun duyu organları iyi bir şekilde çalışır mantık yürütme, düşünme, anlama becerileri gelişir (Özdoğan, 2004: 107). Oyun:

- Nesnelere tanıma, kavramlar, nesnelere kullanım amaçları,
- Mantık yürütmeyi, sebep-sonuç, seçme, dikkatini toplamayı, odaklanma, hedef belirleme ve yönetme,
- Düşünme, anlama, sıralama, sınıflama, analiz yapma, sentez yapma, değerlendirme, problem çözme gibi zihinsel süreçlerin işleyişini aktifleştirme (MEB, 2007).

2.3. Çocuk Oyununda Öğretmenin Rolü

Oyun ve fiziki etkinlikler dersindeki oyunun amaçlara uygun ve nitelikte olmasında en büyük rol öğretmenlere düşmektedir. Öğretmenler öğrencilerinin gelişim özelliklerini, hazır bulunuşluklarını, ilgi ve isteklerini bilerek ulaşacağı hedeflere en uygun nasıl ve hangi yollardan ulaşabileceğini bilmelidir. Oyun, çocukların eğitimi için kullanılan en eğlenceli ve etkin bir yol olduğu için sınıf öğretmenlerinin de oyun konusunda yeterli bilgi ve becerinin yanında ilgi ve görüşleri de önemlidir. Bu nedenle öğretmenlerin oyunu çok iyi bir şekilde yönetmesi beklenir.

Öğretmen öğrencilerine kuralları olan bir oyunu öğretirken; oyunu tanıtmalı, aşamalarını göstermelidir. Böylece çocuklar daha kolay öğrenir. Bu nedenle öğretmenin, öğreteceği oyunun bütün aşamalarını çok net bilmesi, öğretirken tereddüde düşmemesi gerekir (Aral ve Kandır, 2001). Aynı zamanda oyunun sözel ve teorik ilkeleri ile uygulama aşamalarının öğretmen tarafından iyi bir şekilde bilinmesi, eğitimde oyunun daha etkili olmasını sağlayacaktır (Kadim, 2012).

Oyun çocuğun fiziksel olarak gelişimine, psikolojik rahatlmasına ve kişilik kazanımında olumlu etki göstermesine büyük katkı sağlamaktadır. Oyun çocuklar için eğlencenin yanında öğrenme ve gelişimdir. Çünkü oyun sırasında çocuk bütünüyle uyarıcılarla karşı karşıyadır ve bu da onun gelişimine katkı sağlamaktadır. Bu sayede çocuk farkında olmadan bütünüyle gelişmiş olur.

Çocuklarda bu gelişimi en yüksek dereceye çıkarmak ancak oyunu çok iyi kavramak ve aktarmakla olur (Erşan, 2006). Çocuklar oyun sayesinde problem çözme ve karar verme gibi bilişsel süreçleri etkin bir şekilde kullanırlar. Bu nedenle öğretmenin hedefini çok iyi belirlemesi gerekir. Öğrencilerinin yapabileceklerini ve yapamayacaklarını iyi kestirmelidir. Oyunun öğretimi sırasında etkinlikleri ayarlarken öğrencilerin; yaşını, kişi sayısını, oynanacak alanı dikkate almalıdır (Bayrak, 2008). Eğer bunları yapmazsa çocuk oyuna alışamaz dolayısıyla öğrenme de olmaz (Erşan, 2006). Öğretmen bazen oyunu çocuklarla beraber oynamalı ve oyunu büyüklere anlatmaları için çocukları teşvik etmelidir. Çocuk bazen oyununa karışılmamasını isteyebilir. Bu durumda saygı duyulmalıdır. Bu şekildeki yaklaşım çocuğa çok şey kazandırır (Döğüşgen, 2005).

Oyun bir tek okul öncesi ve ilkokulda öğretmenin etkili olduğu bir yöntem değildir. Çocuklar, etrafındaki büyükler tarafından yönlendirilen daha farklı etkinliklerle de öğrenebilirler. Oyun, yaşantılar yoluyla öğrenmede daha fazla uyarıcı etki yapar. Öğretmenin bu durumu fark etmesi, anlaması ve dengeyi bunu dikkate alarak kurması gerekmektedir (Gönen ve Dalkılıç, 1998). Çocuklarla dersinizi oyun gibi gösterirsiniz, bunu sadece oyun olarak düşünür. Oyunu dersmiş gibi işlerseniz sıkıcı gelir ve dersten soğur. Bu nedenle, çocuklara hedefiniz doğrultusunda dersi ve vermek istediğimiz şeyi, “oyun gibi”lik yönünü ön planda çıkararak, zaman zaman oyunlaştırarak vermek gerek (Maraşlı, 2006).

İKİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve çözümü başlıkları üzerinde durulmuştur.

3.1. Araştırmanın Modeli

İlkokulda görev yapan sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersinin öğretim süreciyle ilgili görüşlerini incelemeyi hedefleyen bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma; gözlem yapma, görüşme veya doküman analizi ve bunun gibi nitel veri toplama yöntemleri kullanılarak, algıların ve olayların kendi içinde gerçekçi ve bütüncül bir şekilde ortaya çıkmasına yönelik nitel sürecin takip edildiği araştırma şeklinde açıklanır (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Bu çalışmada nitel çalışma yöntemlerinden biri olan, durum çalışması benimsenmiştir. Üzerinde çalışılması planlanan sürecin doğal bir şekilde kendiliğinden oluştuğunda ve araştırmacılar “Neden?” ve “Nasıl?” sorularını temel alarak “Hedeflenen durumu” derin bir şekilde ve ayrıntılara inerek incelemek istediğinde, bu durum çalışmalarını tercih etmektedir. Durum çalışmalarının güncel bir olgunun kendi gerçek yaşam içeriği içinde çalışılması ve birden çok kanıt veya veri kaynağının var olduğu durumlarda kullanılabilmesi (Yıldırım ve Şimşek, 2011), gibi özellikleri sebebiyle bu çalışmaya uygun olduğu düşünülmüştür.

Nitel olarak belirlenen bu çalışmada katılımcıların belirlenmesinde araştırmaya gönüllü katılım ölçütü dikkate alınmıştır. Araştırmaya katılan Rize ili Ardeşen ilçesindeki sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersinin öğretim süreciyle ilgili görüşlerinin incelendiği bu çalışmada öğretmenlerin cinsiyetleri, mesleki deneyimleri, okuttukları sınıflar ve mezun oldukları bölümler Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2 Öğretmenlerin Kişisel Özellikleri

Katılımcı	Cinsiyet	Mesleki Deneyim	Okuttuğu Sınıf	Mezun Olunan Bölüm
Ö1	Erkek	5-10 yıl	2	Sınıf öğretmenliği
Ö2	Erkek	5-10 yıl	1	Sınıf öğretmenliği
Ö3	Kadın	1-5 yıl	2	Sınıf öğretmenliği
Ö4	Kadın	10-20 yıl	4	Sınıf öğretmenliği
Ö5	Erkek	20- üstü yıl	1	Sınıf öğretmenliği
Ö6	Kadın	10-20 yıl	3	Sınıf öğretmenliği
Ö7	Erkek	5-10 yıl	3	Sınıf öğretmenliği
Ö8	Kadın	20- üstü yıl	4	Almanca
Ö9	Erkek	5-10 yıl	4	Sınıf öğretmenliği

3.2. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme soruları, araştırmanın alt amaçlarına dayandırılarak belirlenmiş ve kapsam geçerliğinin sınanması için beden eğitimi uzmanı, nitel araştırma uzmanı ve 2 sınıf öğretmenine sunulmuştur. Uzmanlardan gelen dönütler doğrultusunda görüşme sorularının 15 sınıf öğretmenine sorulması kararlaştırılmıştır. Ön uygulama için 5 sınıf öğretmenine uygulanmıştır. Görüşmeler öğretmenler odasında gerçekleştirilerek 15-20 dakika sürmüştür. Ön uygulamadan elde edilen bilgiler incelenerek soruların işleyip işlemediğine bakılmış. Ancak elde edilen

verilerin yetersiz olduğu görülmüştür. Bu sebeple sorulara son biçimi verilerek gönüllü olan sınıf öğretmenlerinden 9 tanesi ile onların rahat olacağı şekilde evde, kafede ve sınıfta 1 saat süren görüşmeler yapıldı. Katılımcılar gönüllü olarak araştırmaya katılmalarına rağmen görüntü veya ses kaydından rahatsız olduklarından ötürü mülakat esnasında araştırmacı tarafından not alınmıştır. Görüşme formundaki sorular eklerde verilmiştir (EK-1).

3.3. Verilerin Analizi

Toplanan veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. İçerik analizinde, araştırmacı elde ettiği bilgileri inceleyerek anlamlı bölümlere ayırır yani genel bir çerçevede kodlama yapar. Kodlardan yola çıkarak belirli kategoriler altında birleştirilebilen temalar bulunur. Verilerden çıkan kodları ve temaları düzenler ve tanımlar. Son olarak da bulguları yorumlamaya çalışır (Karataş, 2015). Öğretmenlerin sorulara ilişkin ifade ettikleri görüşlerini en iyi yansıttığı düşünülen sözcük grubundan yararlanarak temalar oluşturulmuş. Alt temalar ve kodlar oluşturulurken öğretmen görüşleri sürekli birbiriyle karşılaştırılmıştır. Bu işlemde sonra temalar, alt temalar ve kodlar tekrar gözden geçirilmiş ve verilere son biçimi verilerek alıntılarla desteklenmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

Bu bölümde temalar, alt temalar ve kodlar, araştırma sorularından oluşan başlıklar altında sunulmuş; kodlar açıklanırken öğretmenlerden doğrudan aktarmalar ve alıntılar yapılarak örnek görüşlere yer verilmiştir. Araştırma sorularına dayalı olarak oluşturulan kategoriler ve temalar aşağıda verilmiştir.

Oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim sürecini etkilen unsurlar	Oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programı	Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin önemi ve öneriler
<ul style="list-style-type: none">•Planlama•Süre•Yöntem•Oyun kitabı ve etkinlik•Ölçme ve değerlendirme	<ul style="list-style-type: none">•Öğrenci•Okul yönetimi•Veli•Mesleki yeterlik•Ortam•Materyal	<ul style="list-style-type: none">•Gelişime olan etkisi•Öneriler

Şekil 1. Görüşme Sorularına Dayalı Kategoriler ve Temalar

4.1. Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Öğretim Sürecini Etkileyen Unsurlara İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersinin öğretim programına yönelik görüşlerine ilişkin bulgular “planlama”, “süre”, “yöntem”, “oyun kitabı ve etkinlikler” ve “ölçme ve değerlendirme” olmak üzere 5 temadan oluşmaktadır.

4.1.1. Planlama Temasına İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerine yöneltilen “Oyun ve fiziki etkinlikleri planlarken dikkate aldığınız unsurlar nelerdir?” sorusuna yönelik alınan yanıtlardan “planlama” teması oluşturuldu.

Tablo 3 Planlama Temasına İlişkin Bulgular

Planlama	Katılımcılar
Okulun fiziki şartları	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6
Öğrenci istekleri	Ö1, Ö5, Ö6, Ö7, Ö9
Hava şartları	Ö3, Ö6
Kazanımlar	Ö3, Ö8

Tablo 3'e bakıldığı zaman öğretmenlerin dersin planlanmasını yaparken daha çok okulun fiziki imkanları ve öğrencilerin hazırbulunuşluklarını göz önüne alarak yaptıkları anlaşılmaktadır: *"En başta okulun fiziki durumu ve araç-gerece göre plan yapıyorum. Eldeki imkanlar doğrultusunda bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. Daha çok öğrencilerin isteklerini dikkate alıyorum. Pek plana uyduğum söylenemez."*Ö1

*"Etkinliklerin öğrencilerin ilgisini çekip çekmeyeceğini göz önüne alıyorum. Ders süresince uygulanabilirliğine dikkat ederim. Öğrenci düzeyine uygunluğuna bakarım."*Ö7

*"En başta öğrencinin yapabileceği etkinlikler planlamaya çalışıyorum ve onu benimseyerek, isteyerek zevkle yapmasını sağlamaya çalışırım."*Ö5

Öğretmenlerin programda yazılan kazanımlardan ziyade kendi becerilerine ve mevcut araç- gereç, malzeme imkanlarına bağlı kalınarak planlamalar yaptıkları anlaşılmaktadır. Bu konuda Ö3 *"Etkinlikleri planlarken tabi ki kazanımları dikkate almaya çalışıyorum fakat kazanımlar çok uzun ve bazen anlaşılıyor. Bu nedenle oyunlarda daha çok hava şartlarını dikkate alıyorum. Ve bulunan malzemelere göre oyun oynatıyorum."* şeklinde açıklama yapmıştır.

Özetle, sınıf öğretmenlerinin Oyun ve fiziki etkinlikleri planlanmasını yaparken daha çok okulun fiziki imkânları ve öğrencilerin isteklerini göz önünde bulundurmakla birlikte programda yazılan kazanımlara ve hava şartlarına bağlı olarak da planlama yaptıkları anlaşılmaktadır.

4.1.2. Süre Temasına İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerine, oyun ve fiziki etkinlikler dersinin ders saatlerini uygun görüp görmedikleri sorulmuştur.

Tablo 4 Süre Temasına İlişkin Bulgular

Süre	Katılımcılar
Yeterli	Ö1, Ö2, Ö3, Ö5, Ö6, Ö9
Artırılmalı	Ö4, Ö8

Tablo 4'e göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu oyun ve fiziki etkinlikler ders saatlerini uygun görürken, bir kısmı da ders saatinin artırılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Ders saatini uygun gören öğretmenler oyun ve fiziki etkinlikler ders saatinin ilk üç sınıfta 5 saat olmasının doğru bir karar olduğu ifade edilmiştir:

*"Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin haftada beş saat olmasını çocuklar küçük yaşta olduğu için onların fiziksel gelişim için uygun buluyorum."*Ö9

*"İlkokul seviyesindeki öğrencilerin ders yükünü azaltıp, onları rahatlatmak amacıyla 5 saat olarak konulması isabet olmuştur."*Ö1

*"1,2 ve 3. Sınıfta bu dersin 5 saat olması isabet olmuştur. Çocuklar oyun sayesinde hem okula daha rahat uyum sağlamaktadır hem de gelişimlerine büyük katkıda bulunulmuştur."*Ö3

Öğretmenlerin yaptığı açıklamalar incelendiğinde, çocukların oyun çağında olması, okula uyumlarını kolaylaştırması, okulu sevmelerini sağlaması ve bütün bir şekilde gelişimlerine katkı sağlamasından dolayı ders saatinin uygun olduğunu düşündükleri anlaşılmaktadır.

Ders saatinin artırılması gerektiğini düşünen öğretmenlerin yine bir önceki paragrafta bahsedilen gerekçelerden dolayı 4.sınıfta az olan ders saatinin artırılması gerektiği düşüncesine sahip oldukları görülmektedir: *"Oyun çocuk gelişiminde önemli bir unsur. Bu nedenle okullarda bu dersin okutulması önemlidir. İlk üç sınıfta 5 saat olan bu ders, diğer 4. Sınıfta da daha azdır. Bence 4. sınıfta da bu dersin sayısı 5 saat olmalı."* Ö4

Özet olarak öğretmenlerin çocukların oyun çağında olması, okula uyumlarını kolaylaştırması, okulu sevmelerini sağlaması ve bütün bir şekilde gelişimlerine katkı sağlamasından dolayı oyun ve fiziki etkinlikler ders saatinin uygun olduğunu düşünmektedirler.

4.1.3. Yöntem Temasına İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerine yöneltilen “Oyunların öğretiminde takip ettiğiniz aşamalar nelerdir?” sorusuna yönelik alınan yanıtlardan “yöntem” teması oluşturulmuştur.

Tablo 5 Yöntem Temasına İlişkin Bulgular

Yöntem	Katılımcular
Açıklama	Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9
Gösterip yaptırma	Ö1, Ö3, Ö4, Ö6, Ö8

Tablo 5’den görüldüğü üzere öğretmenlerin oyun öğretiminde takip edilen aşamalardan öğretim yöntemi olarak daha çok açıklama ve gösterip yaptırma yöntemini kullandıkları anlaşılmaktadır: “ Önce oyunun adını söyleyip kuralları anlatıyorum. Oyunu bir kere kendim gösteriyorum bir kere denetiyorum. Tam anlaşıldığını görünce oyuna başlatıyorum.” Ö3

“Öncelikle oyun çocuklara anlatılır. Varsa video izlettirilir. Sonra da uygulamalı olarak oynatılır. Şarkısı varsa önceden ezberlettirilir.” Ö4

“Isınma ile başlıyorum. Oyun düzeneğini hazırlayıp grupları belirledikten sonra etkinliğe geçiyorum.” Ö9

“Yönergeleri okurum sırayla. Daha sonra gösterip yaptırırım.” Ö8

Öğretmenlerin ifadelerine göre öğretmenlerin oyun öğretiminde bir sıkıntı yaşamadıkları, rahatlıkla oyunu öğretebildikleri görülmektedir. Fakat öğretim yöntemi olarak sadece açıklama ve gösterip yaptırma yöntemini kullandıkları diğer öğretim yöntemlerini kullanmadıkları görülmektedir.

Sonuç olarak sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersi sırasında oyun öğretimi yaparken rahatlıkla oyunları dersin başında öğretebildikleri ancak öğretim yöntemlerinden yalnızca açıklama ve gösterip yaptırma yöntemlerini kullandıkları öğretmenlerin ifadelerinde anlaşılmaktadır.

4.1.4. Oyun Kitabı ve Etkinlik Temasına İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerine yöneltilen “Oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programında tavsiye edilen; oyunlar ile ilgili görüşleriniz nelerdir? Derste bunları uygulama (gerçekleştirme) düzeyiniz nedir?” sorusu yönelik alınan yanıtlardan “oyun kitabı ve etkinlik” teması oluşturuldu

Tablo 6 *Oyun Kitabı Ve Etkinlik Temasına İlişkin Bulgular*

<i>Oyun kitabı ve etkinlik</i>	<i>Katılımcılar</i>
Oyun kitabı ve etkinlikler karışık-yetersiz	Ö1, Ö5, Ö6, Ö9
Oyun kitabı ve etkinlikler yeterli	Ö2, Ö3, Ö4, Ö7, Ö8
Uygulayamıyorum.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9

Tablo 6'ya bakıldığı zaman öğretmenlerin çoğunun oyun kitabını yeterli buldukları anlaşılmaktadır: *"Çok çeşitli oyunlar mevcut ve bu oyunlar çocukların yaş grubuna uygun düzeydedir. Gerek öğrenci azlığı gerekse fiziki imkanlar doğrultusunda oyunların gerçekleştirilmesi sınırlı düzeyde kalıyor."*Ö2

*"Oyunlar güzel ama oyun alanları yetersizdir. Özellikle bulunduğum okuldaki öğrenci sayısının yetersizliği yüzünden oyunlar oynatılamamaktadır."*Ö4

*"Programı tam olarak incelediğim söylenemez. Ama genel olarak baktığımda oyunların çoğu güzel. Ama yeterli alan ve materyal olmaması bunun dezavantajı. O oyunların çoğunu oynamıyoruz. Elimdeki malzeme doğrultusunda kendim oyun türetiyorum."*Ö9

*"Oyunlar yeterli bir plan ve materyal olmadığı için öğretmenin kabiliyeti ve ortamına bağlı olarak uygulanabilir."*Ö5

Öğretmenlerin ifadelerinden oyunların güzel olduğu ama okullardaki malzeme ve oyun alanı yetersizliğinden dolayı oyunların çoğunun oynanmadığı, öğretmenlerin kendilerine göre bildikleri oyunları oynattığı görülmektedir. Aynı zamanda öğretmenlerin bu dersin gereği olan oyunları yerine ana ders sayılan Türkçe, matematik gibi dersler için kullandıklarını ifade etmişlerdir.

*"İlkokul 1,2 ve 3. sınıfta haftada 5 saat ayırırken 4. Sınıfta oyun dersine ayırdığımız zamanda ciddi bir azalma olmuştur. Bu durumun müfredatın yoğunluğundan kaynaklandığını düşünüyorum."*Ö7

*"İdarenin isteği doğrultusunda bu dersi 'Okuma Saati' olarak düzenlediğim için tam olarak uygulayamıyorum."*Ö6

*"Programla birlikte verilen oyun kitapçığındaki oyunları sürekli takip edersek gerçekten yararlı olacaktır. Fakat oyun kitapçığında verilen bu oyunları küçük sınıflara uygulamak daha kolay. Şu anda 4. Sınıf okuttuğum için bu derste daha çok akademik başarı için çalışıyorum."*Ö8

Öğretmenlerin bir kısmı oyun kitapçığını ve fiziksel etkinlik kartlarını çok karışık bulduklarını ifade etmişler. Bu nedenle oyun kitapçığına ve ya fiziksel etkinlik kartlarına bakmadıklarını ve bildikleri geleneksel oyunları oynattıkları görülmektedir: *“Program kapsamında MEB tarafından gönderilen etkinlik kitabı çok karışık olduğu için kullanmıyorum. Genellikle çocukların bildiği, geçmişten beri oynanan oyunlarla değerlendiriyoruz.”Ö1*

“Oyun kitapçığında birçok oyun var. Fakat hangi oyun hangi kazanıma uygundur tam bilemiyorum. Bu nedenle daha çok bildiğim geleneksel oyunları oynatıyorum.”Ö3

Yukarıdaki ifadeler öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler kitapçık ve kartlarını karışık buldukları ve anlamada zorluk çektikleri anlaşılmaktadır. Bu nedenle kitapçığa pek bakmadıklarını, kitapçığa uymadıklarını, daha çok kendi bildikleri oyunları oynattıkları görülmektedir.

Özetle sınıf öğretmenlerin oyunların sayısının fazla olması nedeniyle kitapçıkları yeterli bulurken bir sıra ve düzen olmaması sebebiyle de kullanışsız bulmaktadırlar. Aynı zamanda okuldaki oyun alanı ve malzemenin eksikliği de öğretmenlerin bu oyunları oynatmalarına engel olduğu belirtilmiştir. Bunun yanında idare isteği ve okul yönetimi tarafından temel derslere verilen önemin daha çok olması, özellikle 4. sınıfta, oyun ve fiziki etkinlikler dersinin yapılmasına engel olduğu görülmektedir.

4.1.5. Ölçme ve Değerlendirme Temasına İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerine yöneltilen “Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin değerlendirmesini nasıl yapıyorsunuz?” sorusuna yönelik alınan yanıtlardan “ölçme ve değerlendirme” teması oluşturulmuştur.

Tablo 7 Ölçme ve Değerlendirme Temasına İlişkin Bulgular

<i>Ölçme ve değerlendirme</i>	<i>Katılımcılar</i>
Gözlem yolu	Ö1, Ö2, Ö3, Ö5, Ö6, Ö7
Değerlendirme formu	Ö2, Ö4, Ö6
Değerlendirme yapmıyorum.	Ö4, Ö8, Ö9

Tablo 7’ye bakıldığında öğretmenlerin çoğunlukla gözlem yoluyla

çocukları ölçtüğü anlaşılmaktadır: *“Derse katılım göstermesine ve ders araç-gerecini eksiksiz getirmesine göre yapıyorum.”*Ö7

“Oyun ve fiziki etkinlikler dersi çocukların enerjilerini atma, sosyallik kazanma, çok yönlü düşünme v.b. amaçladığından değerlendirme de bu kavramlar dikkate alınarak yapılmaktadır. Yine de çoğuna çok iyi veriyorum.” Ö2

Bazı öğretmenler ise değerlendirmeyi uygun bulmadıkları şu şekilde ifade etmişlerdir: *“Bu dersin ölçme ve değerlendirmesini uygun bulmuyorum. Oyunun neyi ölçülecek ki, en güzel ölçüt çocuğun mutlu olmasıdır.”*Ö9

*“Ölçme ve değerlendirme bence yapılmamalıdır. Her çocuk özeldir, yeteneği farklıdır. Bu nedenle değerlendirme uygun olmaz.”*Ö8

*“Öyle bir ölçme değerlendirme yapmıyorum.”*Ö4

Aynı zamanda öğretmenlerin ciddi bir ölçme değerlendirme yapmadıkları, verilmesi gerekenin yüksek not diye düşünüp notları yüksek tuttıkları görülmektedir: *“Bol keseden not vermeyi uyguluyorum. En kötü 80 en iyi 100 olmak üzere not veriyorum. Düşük verdiğim öğrenci derse katılmayan öğrencilerdir. Diğer türlü becersin becermesin 100 veriyorum.”*Ö1

*“Ölçme ve değerlendirmeyi dönemin başı ve sonu arasındaki öğrencideki gelişime bakıyorum. Arkadaşlarıyla ilişkisine, tutumuna dikkat ediyorum. Ama genellikle hepsine çok iyi veriyorum. Bizden yönetim de bunu bekliyor zaten.”*Ö3

Sonuç olarak sınıf öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme kriterinin genellikle öğrencinin aktif ve istekli olması olarak belirlendiği görülmektedir. Öğretmenler bu derste not verilmesini uygun bulmamaktadırlar bu nedenle de ölçme değerlendirme yapmayıp yüksek notlar vermektedirler.

4.2. Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Programına Yönelik Unsurlara İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersinin öğretim sürecini etkileyen unsurlara yönelik görüşlerine ilişkin bulgular “öğrenci”, “okul yönetimi”, “veli”, “mesleki yeterlik” “ortam” ve “materyal” olmak üzere 6 temadan oluşmaktadır.

4.2.1. Öğrenci Temasına İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerine yöneltilen “Uygulamadaki oyun ve fiziki etkinlikleri öğrencilerinizin seviyesi açısından değerlendiriniz”, sorusuna yönelik alınan yanıtlardan “öğrenci” teması oluşturuldu.

Tablo 8 Öğrenci Temasına İlişkin Bulgular

Öğrenci	Katılımcılar
Uygundur.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9
Öğrencilerin ilgi ve isteğine göre seçiyorum.	Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7
Küçük yaşa gruplarına uygun.	Ö4, Ö5, Ö9
Sınıf mevcudu az olan gruplara yönelik oyunlar artırılmalı.	Ö2, Ö4

Tablo 8’e göre öğretmenlerin oyunları öğrenci seviyesine uygun buldukları, bazı öğretmenler de uygun bulmakla beraber küçük gruplarla oynanabilecek oyunların az olduğunu ifade etmişlerdir: *"Etkinlikler öğrencilerin seviyesine uygun, fakat sınıfımda 6 öğrenci var. Bu da oyunları oynatırken, özellikle grup oyunlarında sıkıntı oluşturuyor."* Ö4

"Oyunlar öğrenci seviyesine uygun, fakat küçük öğrenci grubuna yönelik oyunlar artırılmalı. Ayrıca sınıfımda az öğrenci olduğu için oyunları seçmekte zorlanıyorum." Ö2

Öğretmenlerin oyun kitapçığındaki oyunların küçük yaş gruplarına, fiziksel etkinlik kartlarının büyük yaş gruplarına uygun olduğunu düşündükleri görülmektedir. Bu durumu Ö9: *"Programdaki oyunları çok incelemedim. Ancak gördüğüm kadarıyla ince kitapçıktaki oyunlar küçüklere, diğer kartlı oyunlar büyüklere uygun. Sınıfımda erkek çok olduğu için oyunlarımı da genellikle onlara uygun olarak seçiyorum."* şeklinde ifade etmiştir.

Öğretmenlerden Ö5 ve Ö6 oyunları ve etkinlikleri öğrencilerinin ilgi ve isteğine göre seçtikleri için öğrenci seviyesi açısından sıkıntı yaşamadıklarını şu şekilde ifade etmişlerdir: *"Öğrenci seviyesine uygun olan oyunlar belirlenip oynatıldığı için öğrenci seviyesi açısından bir problem yaşanmamaktadır. Oyunları seçerken de öğrencilerin ilgisini çekip çekmeyeceğini göz önünde bulunduruyorum."* Ö6

“Bu ders öğretmenler tarafından yeterli düzeyde uygulandığı sürece öğrencilerde büyük bir gelişim sağlanır. Ancak ben oyun oynatacağım zaman öğrencilerimin isteyerek, zevkle yapabileceği oyunları seçiyorum.”Ö5

Özetle öğretmenlerin ifadelerine bakıldığında oyunların genelinde bu derse uygun olduğu anlaşılmaktadır. Ancak öğretmenler oyun kitapçığındaki oyunların çoğunu bilmediği için bildikleri geleneksel oyunları oynattıkları görülmektedir. Bunun yanında oyun seçiminde daha çok göz önüne alınan unsurların öğrenci sayısı, hazırbulunuşluğu ve öğretmen kabiliyeti olduğu anlaşılmaktadır.

4.2.2. Okul Yönetimi Temasına İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerine yöneltilen “Oyun ve fiziki etkinliklere okul yönetiminin yaklaşımı nasıldır?” sorusuna yönelik alınan yanıtlardan “okul yönetimi” teması oluşturulmuştur.

Tablo 9 Okul Yönetimi Temasına İlişkin Bulgular

<i>Okul Yönetimi</i>	<i>Katılımcılar</i>
<i>İlgili</i>	<i>Ö5, Ö8, Ö9</i>
<i>İlgisiz</i>	<i>Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7</i>

Tablo 9’a göre bu derse yönelik okul yönetiminin yeterli ilgiyi göstermedikleri görülmektedir. Öğretmenler bu durumu şu şekilde ifade ediyorlar: *“Gerekli desteği okul müdürümüz sağlıyor fakat MEB akademik başarıya daha çok önem verdiği için bizden de bunu istiyor. Özellikle 4. Sınıfta oyun ve fiziki etkinlikler dersi yerine okuma saati ya da sınavlara yönelik deneme yaparak bu dersi değerlendiriyoruz. Bizden de bu isteniyor.”Ö8*

“Okul yönetimi bizi bu konuda serbest bırakıyor. Bazı öğretmenler çocukları serbest bırakıp içeride dinlenmeyi bile düşünüyorlar. Fakat okul yönetimi öğretmenlerin bu şekilde oturmasına izin vermiyor. Bu konuda duyarlı davranıyor. Fakat ilçedeki yöneticiler RENK Projesi kapsamında okuma saatlerinin ayarlanmasını istiyor. Bu konuda da ilk hedef bu dersi kullanmamızı istiyorlar.”Ö1

“Bu derslerin okuma saati olarak düzenlenmesi isteniyor. Demek ki bu yaklaşım okul ve veliden ziyade daha üst düzeyde değiştirilmeli.”Ö6

“Diğer dersler gibi önemsenmiyor.”Ö4

Öğretmenlerin ifadelerine bakıldığında öğretmen üzerinde baskının olduğu görülmektedir. MEB il ve ilçe yönetiminin akademik başarıya daha çok önemi vermesi, çocukların sadece akademik başarı göstermelerini istemeleri gibi sebeplerden dolayı okul yönetiminin de bu duruma göre hareket ettiği görülmektedir. Bunun sonucunda öğretmenlerin bu ders yerine diğer dersleri destekleyen ve akademik başarıyı yükselten çalışmalar yaptıkları anlaşılmaktadır.

Özetle sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersi uygulamalarına yönelik okul yönetiminin gereken önemi vermediği, diğer üst düzey yönetimlerin de isteği üzerine bu derste diğer akademik başarıyı artırmaya yönelik çalışmalar yapılmasına yönelik isteklerinin görülmektedir. Bu sebeple de öğretmenler oyun ve fiziki etkinlikler dersi gerçek amacından saptığı düşünmektedirler.

4.2.3. Veli Temasına İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerine yöneltilen “Oyun ve fiziki etkinliklerine velini yaklaşımı nasıldır?” sorusuna yönelik alınan yanıtlardan “veli” teması oluşturuldu. Tablo 10 *Veli Temasına İlişkin Bulgular*

<i>Veli</i>	<i>Katılımcılar</i>
İlgili	Ö8, Ö9
İlgisiz	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7

Tablo 7’ye göre çoğu velinin bu derse karşı ilgisiz oldukları görülmektedir. Öğretmenler velilerin oyun ve fiziki etkinlikler dersi işlenişi, içeriği veya amacına yönelik bir fikirlerinin olmaması sebebiyle ilgisiz kaldıklarını ifadelerinde belirtmişlerdir: *“ Öğrenci velileri oyun ve fiziki etkinlikler dersine çok müdahale de bulunmuyorlar. Yalnız bu ders kapsamında ne yapıldığını da bilmiyorlar. Ne bir ilgileri ne de fikirleri var. Dersle ilgili materyal ihtiyaçlarına ise yardımcı oluyorlar.” Ö1*

“Veliler oyun dersiyle ilgili bir takipte bulunmamaktadır. Öyle bir dersin varlığından haberdar bile olmayabilirler. Çocuğunun bu derste ki durumunu merak etmiyor.”Ö7

“Bu etkinliklere velini olumlu ya da olumsuz herhangi bir yaklaşımı

*bulunmamaktadır. Diğer derslere olan ilgiyi, bu derse göstermemektedirler."Ö6
"Veliler tarafından çok ciddiye alındığını düşünmüyorum." Ö4*

Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin veliler tarafından gereksiz görüldüğü anlaşılmaktadır. Bu konuda Ö3 *"Velilerimin çoğu bu dersi gereksiz görüyor. Terliyor, hasta oluyor diye oynatmamı istemediklerini bile söyledikleri oldu. Onlara kalsa sadece Türkçe, matematik yapalım."* şeklinde ifade kullanmıştır.

Bazı öğretmenler oyun ve fiziki etkinlikler dersine yönelik ilgisi olan velilerin de olduğunu belirtmişlerdir: Ö8 *"Oyun dersini tamamen bana bırakıyorlar. Öğrencilerinin eğlenmesi, öğrenmesi velilerin de hoşuna gidiyor."*

"Velilerim çok olumlu bu konuda. Çocuklar evde de anlatıp oynuyorlar ve mutlu oluyorlar. Bu da velileri mutlu ediyor." Ö9

İfadelere bakıldığında velilerin oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili hiçbir fikrinin ya da merakının olmadığı görülmektedir. Sadece oyun materyallerinin karşılanması ve temin edilmesi konusunda maddi olarak destek sağladıkları, onun dışında hiçbir etkileri olmadığı görülmüştür. Velilerin bu dersi gereksiz bir oyun dersi olarak gördükleri anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak velilerin oyun ve fiziki etkinlikler dersi içeriğiyle ve bu dersin amacıyla ilgili bilgilerinin eksikliği sebebiyle oyun ve fiziki etkinlikler dersinin sadece eğlenme amaçlı olduğunu düşünmektedirler. Bu sebeple de bu dersin uygulanmasının veya uygulanmamasının öğrenciye olan etkisini görememektedirler. Dolayısıyla okuldaki uygulamalara da ilgisiz kaldıkları görülmektedir.

4.2.4. Mesleki Yeterlik Temasına İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerine yöneltilen "Oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili herhangi bir hizmet içi eğitim ya da seminere katıldınız mı? Oyun ve fiziki etkinlikleri mesleki yeterliliğiniz açısından değerlendiriniz?" sorusuna yönelik alınan yanıtlardan "mesleki yeterlik" teması oluşturuldu.

Tablo 11 Mesleki Yeterlik Temasına İlişkin Bulgular

Mesleki Yeterlik	Katılımcılar
Hizmet içi eğitim veya seminer almadım.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9
Yeterli olduğumu düşünüyorum.	Ö3, Ö7, Ö9
Yeterli olduğumu düşünmüyorum.	Ö1, Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, Ö8

Tablo 11'den görüldüğü üzere öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinliklerdeki oyunlar ile ilgili olarak bir seminer ve ya hizmet içi eğitime katılmadıkları ve çoğunun kendini yeterli bulmadığı görülmektedir.

“Hizmet içi eğitime hiç katılmadım ama olsa yararlı olacağını düşünüyorum. Kendimi yeterli bulmuyorum. Öğretmenin bu konuda tam donanımlı olması gerekir. Bize önce bu eğitim uygulamalı olarak verilse çok daha rahat olurduk.”Ö8

“Katılmadım. Kendimi bu dersin işlenişi ile ilgili yetersiz buluyorum Programdaki bu oyunların bize somut olarak oynatılmasından yanayım.”Ö1

Öğretmenlerden bir kısmı oyun ve fiziki etkinlikler dersinin uygulanışı ile ilgili kendini yeterli gördüğünü fakat bu konuda daha iyi eğitim alınması gerektiğini ya da bir branş (dal) öğretmenin girmesinin uygun olacağını belirtmişlerdir: Bu konuda Ö9 *“Herhangi bir eğitime katılmadım. Çünkü olmadı, olsaydı katılmak isterdim. Kendimi yeterli görüyorum fakat bir beden eğitimi öğretmeni girse ders amacına daha iyi ulaşır.”* şeklinde ifadede bulunmuştur.

Kendini yeterli gören ancak imkansızlıklar sebebiyle uygulamalarını ortaya koyamayan öğretmenlerin de olduğu görülmektedir: *“Bu dersle ilgili herhangi bir hizmet içi eğitim ya da seminere katılmadım. Sadece üniversiteyi okurken beden eğitimi altında bu dersi görmüştük. Mesleki yeterliliğim olduğunu düşünüyorum fakat yaşanan mekan, malzeme sıkıntısı beni kısıtlıyor.”Ö3*

Öğretmenlerin kendilerini yetersiz buldukları ancak bunun sebebinin kendi yetersizlikleri değil de ortam, malzeme ve bu dersi somut, uygulamalı bir şekilde görmediklerinden kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle de öğretmenler bu dersle ilgili seminer veya hizmet içi eğitimin uygulamalı bir şekilde yapılması gerektiğini belirtmektedirler.

Özetle sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersine yönelik

güncel ve uygulamalı eğitimlerin verilmesi öğretmenlerin bu dersi gerçek amacına ulaştırmasına katkı sağlayacağı görülmüştür. Aynı zamanda programdaki oyunların oynanabilmesi için öğretmenlerin bütün ihtiyaçlarını karşılanması öğretmenlerin uygulamalarını kolaylaştıracağı düşünülmektedir.

4.2.5. Ortam Temasına İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerine yöneltilen “Oyun ve fiziki etkinlikler dersinizi uygulama ortamlarınız açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusuna yönelik alınan yanıtlardan “ortam” teması oluşturulmuştur.

Tablo 12 *Ortam Temasına İlişkin Bulgular*

<i>Ortam</i>	<i>Katılımcılar</i>
Kapalı oyun alanı yok.	Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9
Bahçe yetersiz kalıyor.	Ö1, Ö5, Ö6, Ö8
Sınıf içi uygun oyun yetersiz.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö5, Ö6

Tablo 12’de öğretmenlerin oyun uygulamaları için uygun yeterli alanlarının olmadığını ifade ettikleri görülmektedir. Öğretmenlerin okullarında oyun oynayabilecekleri kapalı alanları olmadığı gibi okul bahçesinin de kalabalık okullarda yetersiz kalması sebebiyle oyun ve fiziki etkinlikler dersini yapamadıkları anlaşılmaktadır: “*Öğretim ortamı fiziki olarak çok yetersiz kalmaktadır. Okul bahçesinin alanı aynı anda sadece iki sınıfa yetebilecek kapasitede ve bazen birkaç sınıfla çakışıyor. Oysa oyun dersi 5 saat, her gün birer saat ve bunu bahçede uygulayamıyoruz. Çoğu ders sınıfta geçiyor. Ve bu oyunlarda çok kısıtlı kalmaktadır. Derse çok hitap bile etmiyor. Oyunlar ise daha çok vakit geçirmeye yönelik. Hatta türlü bahanelerle bu dersi iptal edip matematik yapıyoruz.*”Ö1

“*Bu oyunlar için sınıf oldukça küçük kalıyor. Bahçe küçük ve bazı zamanlar alanı 3-4 sınıf aynı anda paylaşıyor. Bu da dersin yapılmasını olumsuz etkiliyor.*”Ö6

“*Okulumuz bir köy okulu ve kapalı bir salonumuz yok. Sınıf ortamında da fazla gürültü olması sebebiyle oyunları genellikle güneşli günlerde bahçede yapıyorum. Sınıfta da daha çok matematik yapıyorum.*”Ö3

Bununla beraber hava şartlarının etkisiyle genellikle sınıfta geçen dersler

serbest zaman ya da diğer derslerin telafisi olarak kullanıldığı öğretmenlerin ifadelerinden anlaşılmaktadır: “Okulda fiziki imkanlar yetersiz olduğundan ve bölgenin iklim şartları düşünüldüğünde bu derslerde çoğunlukla çocuklar sınıf ortamında bu vakitlerini geçirmek zorunda kalıyor.”Ö2

“Yaşadığımız bölge iklim açısından güneşli gün sayısı az olduğu için uygun kapalı bir salon gerekmektedir. Bizde böyle bir ortam olmadığı için oyunların çoğunu gerçekleştiriyoruz.”Ö9

Özetle öğretmenler kalabalık okullarda okul alanının yetersiz kaldığını, özellikler de birkaç sınıfın aynı anda dersi okul bahçesinde yapmaya çalıştıklarında ise bu durumun dersi olumsuz olarak etkilediğini belirtmişlerdir. Aynı zamanda da bahçede yapılamayan derslerin sınıf ortamında yapılacak olması, sınıfın da bu oyunlara uygun olmaması nedeniyle öğretmenlerin bu dersi fırsat bilip diğer temel dersleri yaptıkları görülmektedir.

4.2.6. Materyal Temasına İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerine yöneltilen “Oyun ve Fiziki Etkinlikleri kullanılan materyal açısından değerlendiriniz?” sorusuna yönelik alınan yanıtlardan “materyal” teması oluşturulmuştur.

Tablo 13 Materyal Temasına İlişkin Bulgular

Materyal	Katılımcılar
Yetersiz	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9
Bulunması zor oyun araç-gereçleri	Ö3, Ö5, Ö9

Tablo 13’e bakıldığı zaman öğretmenlerin materyal eksikliğinin bütün okullarda yaşandığı ve oyunlar için kullanılacak olan malzemenin de zor bulunduğunu düşündükleri görülmektedir.

“Oyun kitabında ve kılavuzda belirtilen oyunlarda kullanılacak araç ve gereçler okullarda bulunmamaktadır.”Ö4

“Okulumuzda bu derse yönelik hiçbir materyal yok desem yeridir. Kendi imkanlarımla alabildiğim, daha çok kullanabileceğimi düşündüğüm materyalleri alıyorum ve kullanıyorum.”Ö3

“Okulumuz materyal bulundurma açısından çok zayıf. Sadece ip ve plastik

top kullanıyoruz. Okulumuzun bu konuda çok eksikliği var. Basket potası bile büyüklere göre. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi malzeme ihtiyacı çok olan bir ders. Açıkçası oyun dersini biz sınıf öğretmenleri çok önemsemediğimizden malzeme alma ihtiyacı da duymuyoruz.”Ö1

“Bizlere dağıtılan fiziksel etkinlik kartlarında bulunan oyunlar için yeterli alan olmadığı gibi materyal açısından da okullarda büyük eksiklik bulunmaktadır. Özellikle de kalabalık sınıflarda gruplara ayırmak istendiğinde materyale daha çok ihtiyaç duyuluyor.”Ö6

“Materyal görsel açıdan oyunun daha iyi anlaşılmasını sağlıyor. Bazı oyunlar materyalsiz oynansa bile çoğu oyun materyalsiz oynanmıyor. Böyle olunca biz de oynatmıyoruz.”Ö7

Öğretmenler oyun ve fiziki etkinlikler dersinin kitapçığında verilen oyunların materyallerinin zor bulunduğunu ifade etmişlerdir. Bu konuda Ö9 *“Kılavuzdaki materyallerin hepsinin bulunması çok zor. Daha az ve kolay bulunabilecek materyallerle olsaydı oyunlar oynamak daha kolay olurdu.”* şeklinde görüşünü belirtmiştir.

Ayrıca öğretmenler kendilerince tamamlamaya çalışsa da temin edilmesi zor malzemeler olduğundan bu büyük eksikliği gideremediklerini belirtmektedir. Öğretmenlerin dersi geçiştirdikleri, oyun oynatmadıkları bunun sonucunda oyunların amacına ulaşamadığı anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak oyun kitapçığında ve fiziksel etkinlik kartlarında verilen oyunların materyallerinin hiçbir okulda bulunmadığı görülmüştür. Ayrıca öğretmenler kendi imkanları kadarıyla bu malzemeleri almak istediklerinde de kolay bulunabilecek malzemelerin olmadığını belirtmişlerdir. Bu sebeplerden dolayı oyun ve fiziki etkinlikler dersi oyunlarını uygulamadıkları görülmektedir.

4.3. Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Öneme Yönelik Düşünceleriyle İlgili Bulgular

Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Öneme Yönelik Düşünceleriyle İlgili Bulgular “gelişime olan etkisi” ve “öneriler” olarak 2 temadan oluşmaktadır.

4.3.1. Gelişime İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerine yöneltilen “Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersinin önemi hakkında ne düşünüyorsunuz?” sorusuna yönelik alınan yanıtlardan “gelişime olan etkisi” teması oluşturuldu.

Gelişime olan etkisi temasından da gelişim özelliklerine göre “Psiko-motor Gelişime olan Etkisi”, “Sosyal-Duyuşsal Gelişime Olan Etkisi” ve “Bilişsel Gelişime Olan Etkisi” üç alt tema oluşturuldu.

4.3.1.1. Psiko-motor Gelişime Olan Etkisine İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerine yöneltilen “Oyun ve fiziki etkinliklerin öğrencilerinizin hareket yetkinliğini kazandırması açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusuna yönelik alınan yanıtlardan “psikomotor gelişime olan etkisi” alt teması oluşturulmuştur.

Tablo 14 *Psikomotor Gelişime Olan Etkisine İlişkin Bulgular*

<i>Psikomotor Gelişime Olan Etkisi</i>	<i>Katılımcılar</i>
Fiziksel gelişime katkı sağlama	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9
Hareket yetkinliği sağlama	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö8, Ö9

Tablo 14’e bakıldığı zaman oyun ve fiziki etkinlikler dersinin öğrencilerin psiko-motor gelişim açısından değerlendirildiğinde küçük yaştaki öğrencilerin fiziksel gelişimlerine katkı sağladığı görülmektedir. Bununla beraber temel hareket becerilerini de kazandırdığını ifade etmişlerdir.

"Öğrencilerin küçük yaşta olmaları sebebiyle fiziksel gelişimleri için oyun ve fiziki etkinlikler dersinin uygun olduğunu düşünüyorum. Ancak oyun ve fiziki etkinlikleri düzenli olarak yaptığımız zaman öğrencinin fiziksel gelişimini artırabiliriz." Ö9

"Çocukların hem zihinsel hem de fiziksel gelişimlerinin hızlı olduğu okul çağı dönemine denk gelen oyun ve fiziki etkinlikler dersi çocukların gelişimleri için oldukça önemlidir. Çocukların atlama, yakalama, sıçrama, koşma gibi hareketlerinin gelişmesine katkı sağladığını görmekteyim." Ö3

"Yaş grubu küçük olan öğrencilerin küçük ve büyük kas gelişimlerini sağlayarak fiziksel gelişimlerine katkı sağlamaktadır. 1. sınıftan itibaren vücut hareketleriyle başlıyoruz. Vücut kontrolü, nesne kontrolü diye devam ediyor.

Daha sonra oyunlarda bunları kullanıyoruz. Ama biz bunu profesyonel olarak sağlayamıyoruz. Daha çok çocuklar kendi kendine kazanıyorlar. " Ö1

Öğretmenler oyunların öğrencilerin fiziksel gelişimlerini ve psikomotor becerilerini geliştirmesi açısından oldukça önemli olduğu fakat bunu sağlamak için sürekli ve devamlı takip edilmeleri gerektiği belirtilerek, bunu pek sağlayamadıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca öğretmenler çocukların kendi başlarına hareket ettiklerini bu nedenle de kendi gelişimlerini yine kendileri sağladığını belirtmişlerdir.

Özetle sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersinin öğrencilerin fiziksel gelişimleri ve hareket yetkinliği sağlama açısından önemini bildikleri ve gördükleri, ancak bu gelişimi profesyonel bir şekilde gerçekleştirmekten ziyade gelişimin kendiliğinden olduğu kanaatinde oldukları görülmüştür.

4.3.1.2. Sosyal-Duyuşsal Gelişime Olan Etkisine İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerine yöneltilen “Oyun ve fiziki etkinliklerin öğrencilerinizin kişisel ve sosyal becerilerini nasıl geliştirdiğini düşünüyorsunuz?” sorusuna yönelik alınan yanıtlardan sosyal-duyuşsal gelişime olan etkisi alt teması oluşturulmuştur.

Tablo 15 Sosyal- Duyuşsal Gelişime Olan Etkisine İlişkin Bulgular

<i>Sosyal-Duyuşsal Gelişim</i>	<i>Katılımcılar</i>
Ahlaki değer kazandırma	Ö1, Ö2, Ö6
Derse motivasyonu artırma	Ö3, Ö7
İletişim becerisini geliştirme	Ö4, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9
Birlikte hareket etmeyi sağlama	Ö2, Ö3, Ö4
Özgüven oluşturma	Ö5

Tablo 15’e bakıldığında öğretmenler oyun ve fiziki etkinlikler dersinin çocukların sosyalleşmelerine, iletişim kurma becerilerini geliştirmelerine katkı sağladığını belirtmektedirler. Aynı zamanda öğrencilerin kendilerine olan güvenlerini artırmanın yanında dil becerilerini de geliştirdiğini göstermektedir.

“Oyun aynı zamanda bir yaşantı olduğu için kuralları, yardımlaşma, adaletli davranma gibi değerleri, kendini büyük görmemeyi, kazananı tebrik etme v.b. değerleri süreç içerisinde öğretiyor.” Ö1

"İlkokulda Oyun ve fiziki etkinlikler dersi, öğrencinin derse olan motivasyonunu artırmaktadır. Oyunlar sayesinde öğrencilerin diğer öğrencilerle kurmuş olduğu iletişim, onların sosyalleşmesini sağlıyor. En çekingen öğrencilerin bile oyunlara aktif olarak katıldığını gözlemliyorum."Ö7

"Bu ders tam anlamıyla uygulandığı takdirde ahlaki ve sosyal anlamda yeterlik kazanmalarını sağlamaktadır. Oyunlar daha çok grupta oynandığı için çocuklarda 'ben' düşüncesinin yerine 'biz' düşüncesine bırakılmaktadır. Çocuklar takım olma, birlik beraberlik içinde olmayı öğreniyorlar."Ö2

"Oyun ve fiziki etkinlikler dersi en önemli derslerden biri. Çocuğun sosyolojik, psikolojik gelişimi açısından çok önemlidir. Oyun oynarken hiç iletişim kurmadığı arkadaşlarıyla iletişim kurma imkanı kazanıyor. Tanımadığı arkadaşlarına karşı olumlu tutum geliştiriyor. "Ö9

"Düşünce ve hayal gücünü geliştirerek ana dilinin gelişimine de katkı sağladığını görüyoruz. Ö6

" Düşünme ve akıl oyunları ile konuşma yeteneği gelişiyor. Oyunlar hayal dünyalarının gelişmesini de sağlayarak düşündükleri şeyleri rahatça ifade etmelerini sağlayarak düşünme becerilerini de geliştiriyor." Ö5

Oyun çağındaki çocukların yaşları gereği bireysel olarak oynayabildikleri, ancak oyun ve fiziki etkinlikler sayesinde çocukların bireysellikten kurtulup grup olabildiklerini görmeleri, grup olabilme becerisi kazandıkları, birlikte olmanın önemini kavramalarını sağladığı görülmektedir. Çocukların kendilerine olan güveni artırarak doğru bir iletişim kurmayı, dil ve düşünme becerisi kazandırdığı belirtilmiştir. Öğretmenler dersin tam anlamıyla uygulandığı takdirde bütün bu becerileri oyunlar sayesinde kazandırabileceğini ifade etmişlerdir. Oyunlarla öğrencilerin okula uyumunu ve arkadaşlarına alışmalarını sağladığı belirtilmiştir.

Özetle öğretmenler oyun ve fizikli etkinlikler dersinin çocukların çevresiyle iletişim kurmasına, dil becerilerini artırmalarına, sosyalleşmelerini, özgüven kazanmalarına olumlu katkıları olduğu için öğrencilerin kişisel ve sosyal becerilerini geliştirdiğini düşünmektedirler.

4.3.1.3. Bilişsel Gelişime Olan Etkisine İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerine yöneltilen “Oyun ve fiziki etkinliklerin öğrencilerinizin düşünme becerilerini nasıl geliştirdiğini düşünüyorsunuz?” sorusuna yönelik alınan yanıtlardan “bilişsel gelişime olan etkisi” alt teması oluşturulmuştur.

Tablo 16 *Bilişsel Gelişime Olan Etkisine İlişkin Bulgular*

<i>Bilişsel Gelişime Olan Etkisi</i>	<i>Katılımcılar</i>
Taktik geliştirme	Ö1, Ö3, Ö9
Hızlı problem çözme	Ö3, Ö8
Zihinsel beceri	Ö7, Ö8
Plan ve strateji yapma	Ö1, Ö2, Ö3, Ö9
Konuşma yeteneği ve hayal gücünü geliştirme	Ö5, Ö6

Tablo 16 incelendiğinde öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersinin öğrencilerin bilişsel gelişimlerine ve düşünme becerilerine olan katkılarını açıkça gördükleri anlaşılıyor: *"Oyun; içerisinde plan yapma, taktik geliştirme gibi bilişsel gelişime katkıları olacak akıl yürütmeyi sağlıyor fakat çocuklar bunun farkında değil. Bizden taktik bekliyorlar."*Ö1

*" Öğrenciler oyunda strateji ve taktik geliştirerek düşünme becerisini artırıyor. Fikir sunuyor, problemi en hızlı bir şekilde çözmeye çalışıyor. Böylece bilişsel gelişimine katkı sağlıyor."*Ö3

Öğretmenler öğrencilerin oyun oynayarak sadece eğlendiklerini değil aynı zamanda bu oyunları diğer derslerde de kullanarak zihinsel becerilerine olumlu etkileri olduğunu ifade etmişlerdir. Bu durumu Ö7: *"Oyunlar sayesinde ders kazanımlarından bazıları da oyunlar içerisinde verilebiliyor. Bu yöntem sayesinde çocuklar eğlenerek kalıcı bilgilere ulaşabiliyor."* şeklinde ifade etmiştir.

*"Aslında bu ders çok önemli ancak benim bu oyunlarla ilgili pek bilgim yok. Fakat oyunların sadece fiziksel değil, zihinsel beceriyi de geliştirdiğini düşünüyorum. Kısa sürede doğru ve isabetli karar vermeyi öğreniyorlar."*Ö8

Öğretmenlerin görüşleri analiz edildiğinde bilişsel gelişim açısından oyunların oldukça etkili olduğu, sadece bu derste kazanımları değil diğer derslerdeki kazanımların kazandırılması için bile çok etkili olduğu gözlenmiştir.

Sonuç olarak öğretmenler oyunların hem eğlendirici hem de öğretici yanının olduğunu, çocukların kısa sürede isabetli karar vermelerine, eğlenerek kalıcı bilgiler sağlamalarına, plan yapma, problem çözme gibi bilişsel gelişimlerine olumlu katkıları olduğunu düşünmektedirler.

4.3.2. Öneriler Temasına İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerine yöneltilen “Oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili neler önerirsiniz?” sorusuna yönelik alınan yanıtlardan “öneriler” teması oluşturuldu.

Tablo 17 Öneriler Temasına İlişkin Bulgular

Öneriler	Katılımcılar
Oyun alanı yapılmalı	Ö1, Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, Ö9
Malzeme eksikliği giderilmeli	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö9
Uygulamalı hizmet içi eğitim ve seminer verilmeli	Ö1, Ö4, Ö6, Ö7, Ö9
Açık ve pratik kılavuz kitap hazırlanmalı	Ö1, Ö2, Ö3, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9
Branş(dal) öğretmenleri girmeli	Ö6, Ö7
Yöneticilerin derse gereken önemi vermesi	Ö3, Ö6
Turnuvalar düzenlenmeli ve katılım sağlanmalı	Ö9

Tablo 17’ye göre öğretmenlerin oyun alanı ve materyal konusunda ciddi sıkıntı yaşadıkları için bu eksikliğin giderilmesi, uygulamalı bir eğitime katılmak istedikleri ve açık, net anlaşılır bir kılavuz kitap istedikleri görülmektedir.

*"Okullardaki alanların tekrar gözden geçirilmesi ve oyun oynamaya uygun hale getirilmesi gerekir. Ayrıca okullara dersle ilgili materyallerin gönderilmesi de gerekir."*Ö4

*"Okullarda dersin yapılmasına uygun fiziki ortam ve materyalin sağlanması gerekir."*Ö9

"Etkinliklere uygun materyal desteği kesinlikle sağlanmalı. Bakanlık buna

yeterli bütçeyi ayırmalıdır.”Ö1

“Diğer derslerin materyali, kitabı, ders ders ayrı ve ayrıntılı planı sene başında geliyor. Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin bu şekilde gelmesi lazım.”Ö3

“Öğretim programına uygun etkinlikleri içeren güzel bir kılavuz kitap diğer derslerde olduğu gibi olmalıdır. Günlük neler yapılacağı, etkinlikleri, oyunu açıkça yazmalı.”Ö1

“Çocuklara sınıf dışı oyunların yanı sıra sınıf içinde materyallerle oynayacakları oyunlar hazırlanmalı. Nasıl ki eğitim-öğretim yılı başında kitaplar okula gönderiliyorsa oyunlar da yaş gruplarına göre hazırlanıp gönderilmeli.”Ö2

Öğretmenlerin ifadelerinden dersin esas amacına ulaşması için nasıl ki diğer temel derslerin kılavuz kitaplarında saat saat neler yapılacağı açık ve net bir şekilde yazılıp yönlendiriliyorsa bu ders için de aynı özenin gösterilmesi ve sınıf sınıf,saat saat neler yapılacağının detaylı olarak verildiği kılavuz kitap olması istekleri görülmektedir.

“Branş (dal) öğretmenlerinin girmesi öncelikle iyi olur. Eğer sınıf öğretmenleri bu dersi verecekse bununla ilgili mutlaka seminerler veya eğitimler verilmeli. Zira bu dersler işlenirken bir programa bağlı kalmak yerine öğrencilerin istek ve ilgilerine göre rastgele oyunlar oynatılıyor.”Ö7

“Oyun ve fiziki etkinlikler dersinde yapılacak etkinliklerle ilgili uygulamalı seminer verilmelidir.”Ö1

“Hizmet içi eğitim faaliyetlerinin düzenli olarak verilmesi gerekir.”Ö9

“Öğretmenlerin bu ders konusunda eğitilmesi gerekir.”Ö4

“Bu konuda seminerler verilmelidir. Ve branş(dal) öğretmenlerinin derse girmesi daha uygun olur.”Ö6”

Aynı zamanda öğretmenlere oyun konusunda yeterli hizmet içi eğitimin ya da seminerin uygulamalı bir şekilde verilmesi istenmektedir. Ya da bu dersin beden eğitimi öğretmenleri tarafından verilmesi önerilmektedir.

“Bu derslerde diğer derslerin, sınavların yapılmaması için idarenin hassas davranması gerekir.” Ö6

“Diğer derslere verilen önemin MEB ve okul idarecileri tarafından oyun ve fiziki etkinlikler dersine de verilmesi gerekir.”Ö3

Gibi ifadelerde de öğretmenler yöneticilerin oyun ve fiziki etkinlikler

dersine de diğer derslere verilen önemi vermeleri gerektiğini ifade etmişlerdir.

Özetle öğretmenler öncelikle okullarda yeterli kapalı ve açık oyun alanlarının olması gerektiğini ve oyunlar için gerekli malzemenin bulunması gerektiğini belirtmektedirler. Bunların yanında öğretmenler bütün sınıf öğretmenlerine uygulamalı hizmet içi eğitimlerin verilmesinin faydalı olacağını düşünmektedirler. İlkokulda okutulan diğer derslerin kılavuz kitaplarına benzer açık ve kullanışlı bir kılavuzun hazırlanmasının uygun olacağını düşünmektedirler. Aynı zamanda bütün idari birim ve yöneticilerin oyun ve fiziksel etkinlikler dersine gereken önemi vermelerinin bu derse olumlu katkısının olacağı kanaatindedirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TARTIŞMA VE YORUM

Bu bölümde, ilkökul müfredatında haftada 5 saat okutulan oyun ve fiziki etkinlik dersinin, öğretim sürecine ilişkin bulguların tartışma ve yorumuna yer verilmiştir.

Bulgulara yönelik tartışma ve yorum yapılırken öğretmenlerle yapılan görüşme sonuçlarından elde edilen bulgular ayrı ayrı ele alınıp tartışılmıştır.

5.1. Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Öğretim Programına Yönelik Unsurlara İlişkin Bulguların Tartışılması

5.1.1. Planlama Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması

Dersin planlanmasında kazanımlardan daha çok hava şartları, öğrencilerin hazırbulunuşlukları ve öğrenciye görelilik ilkesi göz önüne alınarak yapılmaktadır. Oysaki amaçsız yapılan bir dersin hedefine ulaşmayacağı; yapıldığı takdirde verimli olmayacağı; sadece boş vakti değerlendirme, saatini doldurma gibi bir durum olmuş olacağı; her ne kadar öğrenci mutlu olsun diye düşünülse de mutluluğunu destekleyen bir amacın da olması gerektiği yapılan çalışmalarla ortaya konmuştur (Dağdelen, 2015).

5.1.2. Süre Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması

Süre açısından ders saatinin ilk üç sınıfta 5 saat olmasının doğru bir karar olduğunu göstermektedir. Çocukların oyun çağında olması, okula uyumlarını kolaylaştırması, okulu sevmelerini sağlaması ve bütün bir şekilde gelişimlerine katkı sağlamasından dolayı ders saatinin uygunluğu belirtilmiştir.

Cerit, Akgün, Yıldız ve Soysal (2014), yaptıkları araştırmada, oyun ve fiziki etkinlikler dersinin ders saatlerinin artırılarak ders programına konulmasını öğretmenlerin olumlu bulduğunu tespit etmişlerdir. Bu bulgu bu araştırmayı desteklemektedir.

5.1.3. Yöntem Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması

Oyun öğretiminde takip edilen aşamaları bildikleri ve uyguladıkları görülmektedir. Öğretmenlerin daha çok kullandıkları yöntemin de açıklama ve gösterip yaptırma olduğu görülmektedir. Fakat problem çözme gibi üst düzey gelişimi sağlayan yöntemleri çok da kullanmadıkları açıktır. Şentürk ve arkadaşları (2010) da yaptıkları çalışmada öğretmenlerin çoğunun bu yöntemleri kullandıklarını görmüşlerdir. Yapılan araştırma sonuçlarına göre öğretmenler oyun öğretimi yöntemlerini bildiklerini ifade etmişlerdir.

5.1.4. Oyun Kitabı ve Etkinlik Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması

Oyun ve Fiziki Etkinlikler kitapçık ve kartlarını karışık buldukları anlaşılmaktadır. Bu nedenle kitapçığa pek bakmadıklarını, uymadıklarını, daha çok kendi bildikleri oyunları oynattıkları görülmektedir. Aynı zamanda okuldaki oyun alanı ve malzemenin eksikliği de öğretmenlerin bu oyunları oynatmalarına engel olduğu belirtilmiştir. Bunun yanında idare isteği ve temel derslere verilen önemin daha çok olması, özellikle 4. sınıfta, oyun ve fiziki etkinlikler dersinin yapılmasına engel olduğu görülmektedir. Kazu ve Aslan'ın (2014) çalışmasında da benzer durumlar tespit edilmiştir.

Öğretmenler, araç-gereç yetersizliğinden dolayı sadece kolay bulunabilen malzemelerle oyunlar oynatmaktadırlar. Bu durum oyun çeşitliliğini kısıtlamaktadır. Okullarda çoğunlukla ip atlama, seksek, basketbol, futbol ve basit top oyunları oynanmaktadır. Araç-gereç çeşitliliğinin artırılması için ilgililerin bu konuya gerekli önemi vermesi gerekmektedir. Dağdelen ve Kösterelioğlu'nun (2015) çalışmasında da bu durum tespit edilmektedir.

Bunun yanında öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersini düzenli uygulayamadıkları, bu derste başka dersleri yaptıkları (Aydın, 2011), yetiştiremedikleri konuları ya da anlaşılmadığını düşündükleri konuları tekrar ettikleri görülmektedir. Görüşmelerden elde edilen verilerden de görülebileceği üzere öğretmenler bu dersi verimli kullanmamaktadırlar.

5.1.5. Ölçme ve Değerlendirme Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması

Öğretmenler çocukları bahçede ya da salonda oyun oynarken izlemekte ve daha çok çocukların arkadaşlarıyla ilişkisine bakarak gözlem yoluyla ölçmektedir. Aynı zamanda ölçme kriterin de biri de genellikle öğrencinin aktif ve istekli olması şeklinde koyulmuştur. Notları da büyük oranda yüksek verdikleri anlaşılmaktadır. Kazu ve Aslan'ın (2014) yaptığı çalışmada bu araştırmayı desteklemektedir. Oyun ve fiziki etkinlikler dersinde kullanılan ölçme-değerlendirme araçları ile ilgili görüşler, öğretmenlerin büyük bir kısmının bu derste gözlem formlarını kullandıkları anlaşılmaktadır. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programında da, ölçme ve değerlendirmede kullanılabilecek birtakım gözlem formları bulunmaktadır. Bu durum, öğretmenlerin öğretim programını okuduklarını ve bu programı dikkate alarak ölçme değerlendirme araçlarını kullandıklarını göstermektedir. Öğretmenler, oyun ve fiziki etkinlikler dersinde öğrencilerin derse etkin katılımına göre de bir değerlendirme yaptıklarını ifade etmişlerdir. Bu görüşü belirten öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programını yeterince incelemedikleri, bu programla ilgili yeterli düzeyde bilgiye sahip olmadıkları düşünülmektedir. Bazı öğretmenler, oyun ve fiziki etkinlikler dersinde herhangi bir ölçme-değerlendirme aracını kullanmadıklarını belirtmişlerdir. Bu görüş, oyun ve fiziki etkinlikler dersine yeterli önemin verilmemesinden dolayı öğretmenlerin, bu derste hangi ölçme-değerlendirme araçlarının kullanıldığını bilmediklerini düşündürmektedir. Ayrıca öğretmenlerin, oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programını incelemedikleri ve dikkate almadıkları da söylenebilir.

5.2. Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Sürecini Etkileyen Unsurlara İlişkin Bulguların Tartışılması

5.2.1. Öğrenci Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması

Öğretmenler oyunların öğrenci seviyesine uygun olduğunu söylemişlerdir. Ancak oyunları oynatırken oyun kitapçığındaki oyunlara, oyunların seviyelerine bakmak yerine öğrenci sayısının ve öğrenci isteklerinin göz önüne alındığını belirtmişlerdir. Daha çok görevin öğretmene düştüğünü ifade etmişlerdir.

Dağdelen (2015), yaptığı çalışmada öğretmenlerin bu derste oynatacağı oyunu seçerken öğrenci isteklerini göz önüne aldığı görülmektedir. Bu ilk anda öğrencilerin görüşlerinin daha değerli olması gibi görünse de daha eleştirel bakıldığında bu tercihin bir çeşit mantığa bürünme olabileceği de anlaşılabilir. Öğrenciler için doğru olanın direk öğretmenler tarafından belirlenmiş oyunlar olduğu düşünülürse, bahsedilen durumun çok da sağlıklı sonuçlar vermeyeceği söylenebilir. Ayrıca öğretmenlerin belirttiği gibi haftalık beş ders saati işlenmesi gereken bu ders haftada iki ya da üç ders saati olarak işlendiğinde, en azından bu dersin yapıldığı saatlerde zamanın daha kaliteli kullanılması gerektiği düşünülmektedir. Hazırlanan planlarla öğretmenlerin uyguladığı etkinliklerin öğrenmeye etkisi daha fazla olmaktadır. Çünkü planlanmamış bir ders amaçsız, yetersiz ve verimsiz öğrenmeye sebep olabilir (Yıldırım ve Öztürk, 2002).

5.2.2. Okul Yönetimi Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması

Öğretmenlerin görüşlerinde özellikle belirttiği üzere okul yönetiminin öğretmenler üzerindeki baskısı olduğu açıkça görülmektedir. MEB bu derse yeterli önemi vermemektedir. Çocukların gelişimi denildiğinde sadece akademik başarı göstermelerini ölçüt almaları, sadece denemelerdeki sonuçları konuşmaları, ödüllendirmeleri gibi sebeplerden dolayı okul yönetiminin de buna uyduğu, okuma saatlerinin bu derse koydurmasıyla net bir şekilde ortaya çıkarmaktadır. Aynı zamanda 9 öğretmenden 8'i bu ders yerine diğer dersleri destekleyen çalışmalar yaptırarak oyunun amaçlarına ulaşmasını engellemektedir. Sınıf öğretmenleri oyun ve fiziki etkinlikler dersinin önemine inanmalarına, bunu bilmelerine rağmen, bu derste ne öğretecekleri, hangi oyunu oynatacakları konusunda zorlanmakta ve bütün bunların sonucunda hareket ve oyuna herkesten çok ihtiyaç duyan çocukların çok yönlü eğitimleri ve gelişimleri engellenmektedir. Güven ve Yıldız'ın (2014), yaptığı çalışmada bu araştırmayı desteklemektedir. Sınıf öğretmenleri oyun ve fiziki etkinlik dersi ile ilgili sorunu en çok idarenin desteğini görememe konusunda yaşamaktadır. Şentürk ve arkadaşları'nın (2010), yaptığı çalışmada bu durumu kanıtlar durumdadır.

5.2.3. Veli Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması

Velilerin oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili hiçbir fikri ya da merakı bulunmamaktadır. Onlar için oyunun sadece eğlendirme amacı bulunmaktadır. Bu nedenle sadece maddi olarak bir istek olduğu zaman karşıladıkları, onun dışında hiçbir etkileri yoktur. Velilerin bu dersi gereksiz bir oyun dersi olarak gördükleri anlaşılmaktadır.

Çocukların beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılımını, anne ve babalarının konuya olan ilgileri de etkilemektedir. Bazı aileler, beden eğitimi ve sporun çocuğun gelişimi ve sosyalleşmesi açısından olumlu etkisinin bilincinde olup, çocuklarının bu tür etkinliklere katılımlarını desteklerken, birçok aile çocuklarının bu tür faaliyetlere katılımına sıcak bakmamaktadır. Oyun ve fiziki etkinliklere etkin katılımın, akademik başarıya olumlu etkileri olduğu yönünde bilimsel sonuçlar bulunmasına rağmen, gerekli bilgilendirmenin yapılmaması ve eğitim sisteminin akademik ve spor yaşamının beraber yürütülmesine yeteri kadar müsait olmaması, oyun ve fizikî etkinlikler dersinin amacına ulaşamamasına neden olmaktadır (Güven ve Yıldız,2014).

Veliler oyunu gereksiz gördüğü için bu derste Türkçe, matematik gibi derslerin akademik olarak yapılmasını istemektedirler. Bu nedenle öğretmen üzerindeki baskı artmakta ve öğretmeni daha çok hakim olduğu bu derslere yönlendirmektedir.

5.2.4. Mesleki Yeterlik Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması

Öğretmenlerin böyle bir seminer ve ya hizmet içi eğitim olmadığı için katılmadıkları anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin kendilerini yetersiz buldukları ancak bunun sebebinin kendi yetersizlikleri değil de ortam, malzeme ve bu dersi somut, uygulamalı bir şekilde görmediklerinden kaynaklandığı açıktır. Bu nedenle de öğretmenler bu dersle ilgili seminer veya hizmet içi eğitimin uygulamalı bir şekilde yapılması gerektiğini öncelikli ihtiyaçtır.

Dağdelen'in (2015), yaptığı araştırmada da öğretmenlerin oyun bilgisi yönünden kendilerini yetersiz gördükleri izlenmiştir. Oyun çağındaki çocukların sınıf öğretmenlerinin, oyun bilgisi yönünden kendilerini yetersiz görmeleri önemli bir eksiklik olarak ifade edilebilir. Öğretmenlerin mezun olup aldıkları

öğretmenlik diploma ve sertifikaları, onların iyi bir öğretmen olmalarını garanti etmemektedir (Şişman, 2009). Öğretmenler, görevlerini yürütürken sürekli kendini yenilemeli, değişen ve gelişen çağın gerisinde kalmamalıdır. Dolayısıyla öğrenciyi bütüncül bir şekilde geliştirmesi planlanan bu dersi verecek öğretmen; oyun dağarcığına sürekli yenilerini ekleyerek zenginleştirmelidir. Ertürk (2009), sınıf öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının kendini geliştirme isteklerini araştırdığı çalışmasında, öğretmenlerin kendilerini geliştirmek istediklerini ancak öğretmenler açısından bunun genel olarak sadece istemekle kaldığını tespit etmiştir. Kuzu ve Aslan (2014) ile Güven ve Yıldız'ın (2014), araştırmalarında da öğretmenler tarafından hizmet içi eğitimin verilmesi önerisi getirilmiştir.

5.2.5. Ortam Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması

Öğretmenler kalabalık olan okullarda bahçenin de küçük olması sonucunda aynı anda 3-4 sınıfın oyun dersinin olması sonucu bahçenin kimseye yetmediğini belirtmişlerdir. Bahçede yapılamayan derslerin sınıf ortamında yapılacak olması, sınıfın da bu oyunlara uygun olmaması nedeniyle öğretmenlerin bu dersi fırsat bilip temel dersleri yaptıkları görülmektedir. Okullardaki spor salonu, geniş bahçe, oyun alanı gibi ortamların yetersiz olduğu anlaşılmaktadır. Bununla beraber hava şartlarının etkisiyle genellikle sınıfta geçen dersler serbest zaman ya da diğer derslerin telafisi olarak kullanıldığı açıkça ortadadır. Öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersini düzenli uygulayamadıkları, bu derste başka dersleri işledikleri (Aydın, 2011), geri kaldıkları ya da anlaşılmayan konuları tekrar ettikleri görülmektedir. Görüşmelerden elde edilen verilere bakıldığı zaman öğretmenler bu dersi verimli ve yeterli değerde uygulamamaktadırlar. Çalışmadaki dokuz katılımcıdan sekizi bu ders saatleri içinde başka dersleri işlediklerini beyan etmiştir. Bu durumda da öğrencilerin dersin onlara sağlayacağı birçok kazanımdan eksik kalacağı düşünülmektedir.

Özellikle birinci sınıf öğretmenlerinin okuma yazma öğretiminde yaşadığı birtakım sıkıntılar (Akman ve Aşkın, 2012; Bektaş, 2007; Durukan ve Alver, 2008) vardır. Birinci sınıf öğretmenleri okuma yazmada yaşadıkları sıkıntıları gidermek için ve 4. Sınıf öğretmenleri de denemeler için bu ders saatlerini

kullanmaktadırlar (Kazu ve Aslan, 2014). Bu durum dersin müfredata konuluş amacına ters olup, çocukların günlük hareket ihtiyacının kısıtlanmasına neden olmaktadır. Şentürk ve arkadaşlarıyla, Dağdelen'in (2015), yaptığı çalışmada da bu durum açıkça görülüyor.

5.2.6. Materyal Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması

Materyal eksikliğinin bütün okullarda yaşanması ve öğretmenlerin kendilerince tamamlamaya çalışmaları bu büyük eksikliğı gideremediğı için oyunların amacına ulaşması beklenemez. Dağdelen'in (2015), yaptığı çalışmada öğretmenlerin birçok olumsuzluklarla karşılaştıkları görülmektedir. Bunların başında araç-gereç ve salon eksikliğı gelmektedir. Çalışmada elde edilen bu bulgular ilgili literatürle de örtüşmektedir. Yapılan çalışmaların (Boz ve Yıldırım, 2014; Hardman, 2008; Mamak, 2012; Şirinkan vd., 2006; Taşmektepligil vd., 2006; Tokat 2013) hemen hemen hepsinde araç-gereç eksikliğı vurgulanan tek ögedir. Bu durum, dersteki oyun çeşitliliğini azaltıp ve elde edilecek kazanımları sınırlandırmaktadır.

Derslerde araç-gereç kullanmak hem öğretmen hem de öğrenciler için faydalı olmaktadır. Aynı zamanda öğretmenler, araç-gereç yoksunluğundan dolayı sadece kolay bulunan malzemelerle oyunlar oynatmaktadırlar. Bu da oyun çeşidini sınırlandırmaktadır. Genel olarak ip atlama, seksek, basketbol, futbol ve basit top oyunları gibi oyunları oynatılmaktadır. Araç-gereç çeşitliliğinin artırılması için ilgililerin bu konuya daha çok önem vermeleri gerektiğı açıktır. Güven ve Yıldız'ın (2014), de yaptığı çalışma ile Kazu ve Aslan'ın (2014), yaptıkları araştırmada da bu durum açıkça ortadadır.

5.3. Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Öneme Yönelik Düşünceleriyle İlgili Bulguların Tartışılması

5.3.1. Gelişime Olan Etkisi Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması

Öğretmenler gelişim teması hakkındaki görüşlerini psikomotor, sosyal-duyuşsal ve bilişsel gelişim açısından belirtmişlerdir.

Psiko-motor gelişim açısından değerlendirildiğinde öğrencilerin tam büyüme çağında olması sebebiyle oyunlar süresince yaptıkları hareketler çocukların küçük ve büyük kas gruplarının gelişimine katkı sağladığı ifade edilmiştir. Dağdelen ve Kösterelioğlu'nun (2015), çalışmasında katılımcılar derste oyunlar yoluyla öğrencilerinde dengede durma, nesne kontrolü gibi becerileri geliştirdiklerini de ifade etmişlerdir. Bu becerilerin, dersin öğretim programındaki kazanımlar olması açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Benzer durum Sevin'in (2014), çalışmasında da tespit edilmiştir.

Öğretmeler oyunların öğrencilerin fiziksel gelişimlerini ve psikomotor becerilerini geliştirmesi açısından oldukça önemli olduğunu fakat bunu sağlamak için sürekli ve devamlı takip edilmeleri gerektiğini belirterek bunu pek sağlayamadıklarını ifade etmişlerdir. Yine öğretmenler çocukların kendi başlarına hareket ettiklerini bu nedenle de kendi gelişimlerini yine kendileri sağladığını belirtmişlerdir.

Sosyal ve duyuşsal gelişim açısından bakıldığında çocukların ilkokula başlama yaşı 5 buçuğa indirilmiştir. Bu nedenle onların okula alışması okula ve arkadaşlarına kaynaşması açısından oyunlar oldukça önemli olduğunu belirtmişlerdir. Aynı zamanda oyunlar sayesinde çocukların kendilerine olan güvenlerinin geldiğini de ifade etmişlerdir.

Bilir (2005), bir şeyi öğrenmeye hazır olmayan çocuğa, onu öğretmeye kalkmanın sadece verimsiz olmakla kalmayacağını; aynı zamanda çocukta başarısızlığa, hayal kırıklığına ve aşağılık duygusunun oluşmasına sebep olacağını vurgulamıştır. Bunun sonucunda da öğrencilerde okul fobisinin oluştuğu anlaşılmaktadır. Çocukların yaşları gereği bireysel oldukları grup kuramamalarına neden olduğu belirtilmiştir. Oyunlar sayesinde bu durum giderilerek çocukların birbiriyle daha rahat iletişim kurdukları, birlikteliği, liderliği, kazanmanın kaybetmenin doğal olduğunu öğrendikleri ifade edilmiştir.

Çocukların en önemli ihtiyaçlarından olan sosyal hayat da oyun oynarken şekillenmektedir. Oyun ile çocuk gelecekteki rollerini öğrenmeye başlar, arkadaşlarına uyum sağlar, onları yakından tanır, ilişkileri güçlenir. Genelde

çocuk oyunları evcilik, blok oyunlar, hayali oyunlardan meydana gelir ve ileriki yaşantısına yöneliktir. Oyun sırasında çocuğun yaşı ilerledikçe doğal bir şekilde arkadaşlarıyla daha olumlu iletişim içine girer (Poyraz, 2012). Çocuk oyunla, duygularını kontrol altına alır, sorunlarından bir süre uzaklaşmayı, kendine güvenmeyi, mutluluğu, sevgi ve beğenilme duygularını geliştirir. Bu da duygusal gelişim için önemli bir artıdır (Akbel, 2011).

Bilişsel gelişim açısından oyunların önem arz ettiği görülmektedir. Bilişsel gelişim açısından oyunların oldukça etkili olduğu, sadece bu dersteki kazanımları değil, diğer derslerdeki kazanımların kazandırılması için bile çok etkili olduğu gözlenmiştir.

Oyun, çocuğa çevresini dikkatle araştırma, nesnelere tanıma ve problem çözme fırsatı sağlamaktadır. Çocuk bu sayede büyüklük, şekil, renk, boyut, ağırlık, hacim, ölçme, sayma, zaman, uzaklık, uzay gibi birçok kavramı ve eşleştirme, sınıflandırma, sıralama, analiz, sentez ve problem çözme gibi pek çok zihinsel işlemleri de öğrenir. Merak ve mantık yürütme yetenekleri gelişir. Oyun çocuğu okuma yazma için de hazırlar. Oyun sırasında çocuk, zihnini kullanarak problem çözme yeteneğini geliştirir (Koçyiğit ve diğerleri, 2007).

Görüşmeye katılan sınıf öğretmenlerinin hepsi oyunun eğitimde önemli olduğunu düşünmektedirler. Oyunun dikkat çekici olması, eğlenceli olması, bedensel gelişime yardımcı olması, seviyelerine uygun olması konunun daha iyi anlaşılmasını sağlaması nedeniyle önemli olduğunu açıklamışlardır. Öğretmenler oyunun sadece eğlence amaçlı ya da vakit geçirmek için olmadığını aynı zamanda diğer derslerde de kullanımının öğrencilerin katılımını artırıp, derslerden zevk almalarını sağlayıp anlamalarını kolaylaştırdığını, zihinsel olarak gelişmelerini sağladığını belirtmişlerdir. Öğretmenler genel olarak oyunların kullanımının öğrenciler üzerinde olumlu etkileri olduğu görüşündedirler.

Araştırmalarında benzer bir şekilde Altunay (2004), Çankaya (2007), Özenç (2007) ve Özdenk (2007) oyunların öğrencilere olumlu etkisi olduğunu açıklamışlardır.

5.3.2. Öneriler Temasına İlişkin Bulguların Tartışılması

Öneriler kısmına bakıldığında öğretmenlerin öncelikler öğretim

programının sınıf sınıf ayrılması ve ayrıntılı olması, karışıklıktan kurtarılması önerilmektedir. Oyun kitabındaki oyunlar kazanım kazanım ayrılmalıdır.

Okullardaki oyun alanı, kapalı salon, okul bahçesi bu dersin gereklerine uygun bir şekilde yapılmalıdır. Gerekli araç-gereç ve materyaller okullarda olmalıdır.

Yöneticiler bu derse gereken önemi vermeli, öğretmen üzerinde baskı kurmamalı, öğretmeni desteklemelidir.

Öğretmenler oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili uygulamalı hizmet içi eğitime alınması önerilmektedir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

6.1. Sonuçlar

“4+4+4 eğitim sistemiyle birlikte ders olarak başlayan oyun ve fiziki etkinlikler dersinin öğretim süreciyle ilgili öğretmen görüşleri için sorulan sorulara cevap aranan bu araştırmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

6.1.1. Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Öğretim Programına Yönelik Unsurlara İlişkin Sonuçlar

1. Öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersi kazanımlarının önceliği yerine hava şartlarını, öğrenci isteklerini ve öğrenci güvenliğini dikkate aldıkları, bunun sonucunda da dersin amacına ulaşmadığı anlaşılmaktadır.
2. Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin haftada 5 saat olması çocukların gelişimleri (sosyal-fiziksel-duyuşsal vb.) üzerinde olumlu katkılar sağladığı görülmüştür.
3. Öğretmenlerin bilinen oyunları tercih etmeleri ve bu oyunları çok sık oynatmaları sonucunda, öğretmenlerin oyun öğretiminde genellikle öğretim yöntemi/metodu olarak “anlatım” ve “gösterip yaptırma” yöntemlerini kullandıkları görülmektedir.
4. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi oyun kitapçığında sınıf içi oyunların sınırlı sayıda olması veya sınıf içinde oyun oynatılırken çok gürültü çıkarması sebebiyle öğretmenlerin bu ders saatini daha çok Türkçe, matematik vb. derslerini işleyerek geçirdikleri görülmektedir.
5. Öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersinin not ile değerlendirilmemesi gerektiği ve derslere katılan öğrencilerin tamamına başarılı saydıkları görülmektedir.

6.1.2. Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Sürecini Etkileyen Unsurlara İlişkin Sonuçlar

1. Öğretmenlere göre oyunlar öğrenci seviyesine uygundur. Ancak oyunları oynatırken oyun kitapçığındaki oyunlara, oyunların seviyelerine bakmak yerine öğrenci sayısının ve öğrenci isteklerinin göz önüne almaktadırlar.
2. Milli Eğitim Müdürlüğü'nün okullardaki başarıda akademik

başarıyı öncelikli kriter olarak göstermesi, okul yönetiminin de bu derse bakışını etkilediği ve oyun ve fiziki etkinlikler dersini okuma saati ya da diğer derslerin eksik kalan müfredatının tamamlanması veya telafisinin yapılması konusunda isteklerinin olduğu anlaşılmaktadır.

3. Velilerin oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili hiçbir merakının ya da ilgisinin olmadığı konusunda öğretmenlerin hemfikir oldukları, hatta velilerin oyunun önemini bilmemelerinden dolayı bu dersi gereksiz gördükleri anlaşılmaktadır.

4. Öğretmenlerin hiçbiri oyun ve fiziki etkinlikler dersinin uygulanması ile ilgili hizmet içi eğitime veya seminere katılmadıkları görülmektedir. Bu nedenle öğretmenlerin büyük bir kısmı kendilerini yetersiz görürken, az sayıdaki kendini yeterli gören öğretmenler ise okulun fiziki yetersizliklerinden dolayı bu dersi amacına uygun işleyemediklerini belirtmişlerdir.

5. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi oyun kitapçığında sınıf içi oyunların sınırlı sayıda olması veya sınıf içinde oyun oynatılırken çok gürültü çıkarması sebebiyle öğretmenlerin bu ders saatini daha çok Türkçe, matematik vb. derslerini işleyerek geçirdikleri görülmektedir.

6. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi “oyun kitapçığında ve fiziksel etkinlik kartlarında” birçok oyun çeşidinin olduğu görülmektedir. Fakat okullardaki gerek oyun alanı gerekse araç gereç-malzeme eksikliği sebebiyle bu oyunların birçoğunun oynatılmadığı görülmüştür.

6.1.3. Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Önemine Yönelik Düşünceleriyle İlgili Sonuçlar

1. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi kapsamındaki oyunların öğrencilerin psiko-motor gelişimi açısından olumlu yönde katkı sağladığı, özellikle de 66 aydan itibaren eğitim- öğretime başlayan 1. Sınıf öğrencileri için oyunların öğrencilerin psiko-motor gelişimi açısından olumlu yönde katkı yaptığı görülmektedir.

2. Okulların açıldığı ilk haftalarda ilkökul 1.sınıf öğrencilerinde oluşan okul fobisinin oyunlar sayesinde aşıldığı ve diğer öğrencilerin de kendilerine olan güvenleri ile başarıya duygusunu kazandırdığı anlaşılmaktadır.

3. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi kapsamındaki oyunların öğrencilerin iletişim kurma kabiliyetine ve dil gelişimine olumlu yönde katkı sağladığı görülmektedir.

6.2. Öneriler

Bu bölümde oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili öneriler alt problemler doğrultusunda yer almaktadır.

6.2.1. Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Öğretim Programına Yönelik Unsurlara İlişkin Öneriler

1. Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersine yönelik günlük planlarını bizzat kendilerinin yapmaları istenerek gerekli takibin okul idarecileri tarafından yapılması sağlanmalıdır.

2. Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersi için ayrılan süreyi dersin amacına uygun bir şekilde kullanmaları halinde artan sürelerde sınıf öğretmenlerine esneklik sağlanmalıdır.

3. Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin uygulamaları genişletilerek diğer temel derslere de yardımcı olabilecek etkinlikler hazırlanıp sınıf öğretmenlerine sunulmalıdır.

4. Öğretim programına uygun işlevsel bir “oyun ve fiziki etkinlikler dersi” ile ilgili kılavuz kitap hazırlanmalıdır. Bu kılavuz kitap diğer derslere ait kılavuz kitaplarda olduğu gibi günlük planlarda neler yapılacağı, etkinlikler ve oyunlar detaylarıyla yazılmalıdır.

5. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi oyun kitapçığında sınıf içi oyunların çeşitliliği artırılarak elverişsiz iklim koşulları ve fiziki imkanlar vb. olumsuz şartlarda derslerin sınıf içinde de yapılması sağlanmalıdır.

6. Oyun ve fiziki etkinlikler dersinde öğretmen öğrencilerini gözlemleyerek, öğrenci yerine kendi uygulamalarını değerlendirmeli, kendini bu konuda geliştirmelidir. Bu hem eğitim- öğretimin hem de öğrenci gelişiminin sağlığı açısından daha uygun olacaktır.

6.2.2. Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Sürecini Etkileyen Unsurlara İlişkin Öneriler

1. Oyun kitapçığı ve etkinlik kartlarındaki oyun çeşidinin artırılması her yaş seviyesindeki çocukların gelişimine ve etkin katılımlarına uygun olacaktır.
2. Oyun ve fiziki etkinlikler derslerinde diğer derslerin ya da başka faaliyetlerin yapılmaması konusunda okul idaresinin hassasiyet göstermesi gerekmektedir.
3. Velilerin oyunun önemiyle ilgili bilinçlendirilmesi öğretmen üzerindeki baskıyı azaltarak, derslerin amacına uygun olarak işlenmesini sağlayacaktır.
4. Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin işlenişi ile ilgili düzenli ve uygulamalı hizmet içi eğitimler verilmelidir.
5. Branş (dal) öğretmeni olan beden eğitimi öğretmenlerini alanda uzman olmaları sebebiyle oyun ve fiziki etkinlikler derslerine girmeleri dersin daha verimli geçmesini sağlayacaktır.
6. Okullarda oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili uygun açık ve kapalı alanlar sağlanmalıdır.
7. Okullarda oyun ve fiziki etkinlikler dersi için gerekli olan malzemelerin sene başlarında temin edilmesi ve gereken önlemlerin alınması gerekmektedir.

6.2.3. Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Öneme Yönelik Düşünceleriyle İlgili Öneriler

1. Okul sporları federasyonunun, okul müdürlüklerinin ve yerel yönetimlerin düzenlediği oyun turnuvalarına öğrencilerin katılımları sağlanarak oyun ve fiziki etkinlikler dersinin önemi arttırılmalıdır.

Ayrıca bundan sonra oyun ve fiziki etkinlikler dersiyle ilgili çalışma yürütecek araştırmacılar bu dersin yansımalarını gözlemleyerek oyun ve fiziki etkinlikler dersi programını geliştirici çalışmalar yürütebilirler.

KAYNAKLAR

- Akandere, M. (2003). *Eğitici Okul Oyunları*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Altıntaş, E. (2014). *Uyum ve Hazırlık Çalışmaları* (Yüksek Lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir.
- Altunay, D. (2004). *Oyunla Desteklenmiş Matematik Öğretiminin Öğrenci Erişimine ve Kalıcılığa Etkisi* (Yüksek Lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir
- Aracı, H. *Okullarda Beden Eğitimi*, (3. Baskı). Bağırhan Yayın Evi, ISBN 975-581-042-0
- Aral, N., Kandır, A., Can Yaşar, M. (2001). *Okul Öncesi Eğitim II*. İstanbul:Ya-Pa Yayınları.
- Arslan, E. (2003). *Eğitime Yeni Bakışlar*, Ankara: Mikro Yayınları.
- Bilir, A. (2015). İlköğretim 1. Sınıf Öğrencilerinin Özellikleri ve İlk Okuma Yazma Öğretimi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 38(1): 87-100.
- Cinel, N. (2006). *Farklı Sosyo Ekonomik Düzeydeki 3-6 Yaş Çocuğu Olan Anne Babaların Oyuncak ve Oyun Materyalleri Hakkındaki Görüşlerinin ve Bu Yaş Grubu Çocukların Sahip Oldukları Oyuncak ve Oyun Materyallerinin İncelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir.
- Çalışkan, N. ve Karadağ, E. (2008). *Kuramdan-Uygulamaya İlköğretimde Drama “Oyun ve İşleniş Örnekleriyle”* (2. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Çankaya, S. (2007). *Oran-Orantı Konusunda Geliştirilen Bilgisayar Oyunlarının Öğrencilerin Matematik Dersi ve Eğitsel Bilgisayar Oyunları Hakkındaki Düşüncelerine Etkisi* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir.
- Dağdelen, O. ve Kösterelioğlu, İ. (2015). İlkokullardaki Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/adyusbd/article/view/5000076850> adresinden 05.09.2016 tarihinde edinilmiştir.
- DeCorby K., Halas J., Dixon S., Wintrup L., Janzen H. (2005). Classroom Teachers and the Challenges of Delivering Quality Physical Education, *The Journal of Educational Research*, V. 98; N. 4, s: 208-220, <http://www.jstor.org/discover>

- Demirci, N. ve Toptaş Demirci P. (2014). Özel Eğitime Gereksinim Duyan Öğrencilerin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinde Elde Ettikleri Kazanımların İncelenmesi. <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/inubesyo/article/view/5000003927> adresinden 14.09.2016 tarihinde edinilmiştir.
- Demirel, Ö. (2004). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Öğretme Sanatı, Değerlendirme ve Not Verme* (7. Baskı). Pegem A Yayıncılık
- Dilidüzgün, S. (2013). Çocuk Edebiyatında Masallar. Z. Güneş, (Ed.), Okul Öncesinde Çocuk Edebiyatı (6. Baskı) (s. 73-104). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Döğüşgen, M. M. (2005). *Çocuklar Derin Düşünür*. İstanbul: Truva Yayınları.
- Dwyer J.J., Allison K.R., Barrera M., Hansen B., Goldenberg E., Boutiller M.A. (2003). Teachers' Perspective On Barriers To Implementing Physical Activity Curriculum Guidelines For School Children In Toronto, *Canadian Journal Of Public Health*, 94 (6) : 448-452, <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed>
- Elliältioğlu Maden, F. (2005). *Okul Öncesi Dönemde Oyun ve Örnekleri*. İstanbul:YA-PA Yayın Pazarlama San ve Tic. A.Ş.
- Ergün, M. (1980). Oyun ve Oyuncak Üzerine. *Milli Eğitim Dergisi*, I/1, 102-119.
- Erşan, Ş. (2006). *Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden 6 Yaş Grubundaki Çocukların Oyun ve Çalışma(İş) ile İlgili Algılarının İncelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir.
- Ertan, A. (2013). *İlkokul Birinci Sınıflarda Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Kazanımlarının Amaca Ulaşabilirliğinin Değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir.
- Gözütok, F.D. (2007). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. Ankara: Ekinoks Yayınları. Dikmen, Güven, Ö. ve Yıldız, Ö. (2014). "Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinden Beklentileri (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir.
- Güven, S. (2008). Sınıf Öğretmenlerinin Yeni İlköğretim Ders Programlarının Uygulanmasına İlişkin Görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 177, 224-236.
- Hazar, M. (2000). *Beden Eğitimi ve Sporda Oyunla Eğitim*, Ankara: Saray Yayıncılık.
- Hoşgör, A. (2010). İlköğretim 1. Sınıf Öğretmenlerinin Matematik Derslerinde Oyun Etkinliklerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri (Yüksek Lisans Tezi).

- <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir.
- Kadim, M. (2012). *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Oyun Öğretimine Yönelik Öz-Yeterliklerinin İncelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi).
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir.
- Karataş, Z. (2015). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 1(1).
- Kazu, H. ve Aslan, S. (2014). Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin 1. Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24: 49-63.
- Kim J., Taggart A. (2004). Teachers' perception of the culture of physical education: Investigating the silences at Hana Primary School, *Issues In Educational Research*, 2(14), <http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/search>
- Kuyumcu, N. (2007). *Oyun ve Ders*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları Ltd. Şti.
- İnan, M. ve Dervent, F. (2012, Eylül). *Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmeni Adaylarının Demokratik Eğilimleri ile Sınıf Yönetimi Anlayışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. 21. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi.
- M.E.B. (2012). *Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Programı*. Ankara: Milli Eğitim Yayınları
- Mosston S., Asworth S. (2001). *Beden Eğitimi Öğretimi* (Çev. E. Tüzemen), (2. Basım), (s. 9). Ankara: Bağırhan Yayınları. ISBN: 975-581-060-2
- Obut, S. (2005). *İlköğretim 7.Sınıf İç Yapısına Yolculuk Ünitesindeki Atomun Yapısı ve Periyodik Çizelge Konusunun Eğitsel Oyunlarla Bilgisayar Ortamında Öğretimi ve Buna Yönelik Bir Model Geliştirme* (Yüksek Lisans Tezi).
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir.
- Öncü Çelebi, E, Özbay, E. (2006). *Okul Öncesi Çocuklar İçin Oyun* (2. Baskı). Ankara: Kök Yayıncılık.
- Özdoğan, B. (2004). *Çocuk ve Oyun* (4. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Özkan, M., Pepe, K., Eraslan, M. Ve Kaya, N. (2014, Mayıs). *İlkokullarda Uygulanan Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Sorunlarının Araştırılması*. 7.Ulusal Spor Bilimleri Öğrenci Kongresi.
- Pehlivan, N. (2005). *Oyun ve Öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Poyraz, H. (2012). *Okul Öncesinde Oyun ve Oyun Örnekleri* (4. Basım). Ankara: Pegem

A Yayıncılık.

- Poyraz, H. (1999). *Okul Öncesi Dönemde Oyun ve Oyuncak*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Seyrek, H., Sun, M. (2003). *Okul Öncesi Eğitiminde Oyun*. İzmir: MEY Yayınları
- Sevin, Y. (2014, Mayıs). *İlköğretim 3. Sınıf Öğrencilerinde Psikomotor Gelişmelerde Oyunun Etkisi*. 7. Ulusal Spor Bilimleri Öğrenci Kongresi.
- Sormaz, F. (2010). *Çocukluk İmgesi Oyun ve Oyuncak: Sosyo-Kültürel Bir Analiz*. (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir.
- Şen, M. (2012). Erken çocukluk eğitiminde oyun ve önemi. H. İ. Diken, (Ed.), *Erken çocukluk eğitimi* (403-431). (2. baskı) Ankara: Pegem Akademi.
- Şentürk, U. Arakoç, B. Demir, E. Koyuncuoğlu, K. Bektaş, Ü. (2012). İlkokullarda Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi İle İlgili Görüş ve Uygulamaları. <http://aves.comu.edu.tr/YayinGoster.aspx?ID=1051&NO=5> adresinden 19.09.2016 tarihinde edinilmiştir.
- Şimşek, T. (2004). *İlköğretimde Drama Kuramsal Bilgiler ve Uygulama Örnekleri*. İstanbul: Suna Yayıncılık.
- Topkaya, İ. (2013). *İlkokullarda Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretimi*, Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Tortop, Y. (2005). *Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersi Ve Eğitsel Oyun Uygulamaları* (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir.
- Tsangaridou N. (2005). Classroom Teachers' Reflections On Teaching Physical Education, *Journal Of Teaching In Physical Education*, volum: 24: n1: s: 24-50, <http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/search/detailmini.jsp>
- Tural, H. (2005). *İlköğretim Matematik Öğretiminde Oyun ve Etkinliklerle Öğretimin Erişi ve Tutuma Etkisi* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir.
- Uğurel, I. (2003). *Ortaöğretimde oyunlar ve etkinlikler ile matematik öğretimine ilişkin öğretmen adayları ve öğretmenlerin görüşleri* (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir.
- Uluğ, M. (1999). *Niçin Oyun? Çocuğun Gelişiminde ve Çocuğu Tanımada Oyunun Önemi*. İstanbul: Özne ve Göçebe Yayınları.

- Yapıcı, M. ve Leblebici, N.H. (2007). Öğretmenlerin Yeni İlköğretim Programına İlişkin Görüşleri. *İlköğretim online* 6 (3), 480-490.
- Yavuzer, H. (1998). *Çocuk Psikolojisi*. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2004). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (4. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yörükoğlu, A. (1993). *Çocuk Ruh Sağlığı* (18. Baskı). İstanbul: Özgür Yayıncılık.

EKLER

EK-1: Görüşme Soruları

Cinsiyet:

Mezun olduğunuz fakülte ve bölüm:

Kıdem:

Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersi oyun öğretimi konusundaki yeterlikleri nasıldır?

1. Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin önemi hakkında ne düşünüyorsunuz?
2. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programında tavsiye edilen;
 - a. Oyunlar ile ilgili görüşleriniz nelerdir? Derste bunları uygulama (gerçekleştirme) düzeyiniz nedir?
 - b. Oyun ve fiziki etkinlikleri planlarken dikkate aldığımız unsurlar nelerdir?
 - c. Oyunların öğretiminde takip ettiğiniz aşamalar nelerdir? Açıklayınız.
3.
 - a. Oyun ve fiziki etkinliklerin öğrencilerinizin **hareket yetkinliğini** kazandırması açısından nasıl değerlendiriyorsunuz.
 - b. Oyun ve fiziki etkinliklerin öğrencilerinizin **aktif ve sağlıklı yaşam** anlayışı kazandırması açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?
 - c. Oyunların öğrencilerinizin **kişisel becerilerini** nasıl geliştirdiğini düşünüyorsunuz?
 - d. Oyunların öğrencilerinizin **düşünme becerilerini** nasıl geliştirdiğini düşünüyorsunuz?
 - e. Oyunların öğrencilerinizin **sosyal becerilerini** nasıl geliştirdiğini düşünüyorsunuz?
4.
 - a. Oyun ve fiziki etkinlikleri öğretim yapılan **ortam** (sınıf, spor salonu, okul) açısından değerlendiriniz.
 - b. Oyun ve fiziki etkinlikleri **kullanılan materyal** açısından değerlendiriniz.
 - c. Oyun ve fiziki etkinlikleri **öğrencilerinizin sevisine uygunluğu** açısından değerlendiriniz.
 - d. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili herhangi bir hizmet içi eğitim ya da seminere katıldınız mı? Oyun ve fiziki etkinlikleri **mesleki yeterliliğiniz** açısından değerlendiriniz.
 - e. Oyun ve fiziki etkinliklere **okul yönetiminin** yaklaşımı nasıldır?
 - f. Oyun ve fiziki etkinliklerine **velinin** yaklaşımı nasıldır?
5. Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin **ölçme ve değerlendirilmesini** nasıl yapıyorsunuz?
6. Oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili neler önerirsiniz

EK-2: İzinler

T.C.
ARDEŞEN KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 42450411-903.07-E.14159784
Konu: Ayşe ÖZKAN NAVDAR

15.12.2016

ARDEŞEN SESLİKAYA ZIYA OKUTAN İLKOKULU MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi :a)-08.12.2016 tarih ve 900/216 sayılı yazınız.
b)-08.12.2016 tarih ve 900/217 sayılı yazınız.

Okulunuzda görevli sınıf öğretmeni Ayşe ÖZKAN NAVDAR'ın ilgi yazılarınızla talep edilen Yüksek Lisans Tez çalışmaları ile ilgili izin onayı ekte gönderilmiştir.
Bilgilerinize rica ederim.

EK:1

Ali Reşat YAZAR
İlçe Milli Eğitim Müdürü

Güvenli Elektronik İmza
ASLI İLE AYNI'DIR
16.12.2016
MURAT ASILAYAN

GELEN EVRAKIN	
TARİHİ	15.12.2016
SAYI	454
DOSYA NO	903

Adres : Hükümet Konağı Zemin Kat
Tel : 0464 715 14 24 Fax: 0464 715 16 18
e-posta: 193214@mem.k.12.tr

Ayrıntılı bilgi :S.BEKDAŞ Şb.Müdürü
:F.SARAL Şef

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden bbbc-c34b-3a10-a747-c5ce kodu ile teyit edilebilir.

T.C.
RİZE VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 61317522-903.07-E.14069269
Konu :Ayşe ÖZKAN NAVDAR

13.12.2016

ARDEŞEN - ÇAYELİ İLÇE MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE

İLGİ : Ardeşen İlçe Millî Eğitim Müdürlüğünün 12/12/2016 tarih ve 14019895 sayılı yazısı.

Ardeşen Seslikaya Ziya Okutan İlkokulu sınıf Öğretmeni Ayşe ÖZKAN NAVDAR' ın Yüksek lisans tez çalışması kapsamında görevini aksatmamak üzere; 22-23Aralık 2016 tarihlerinde Çayeli 9 Mart İlkokulu sınıf Öğretmenleri ile; 26 Aralık 2016 - 10/Mart 2017 tarihleri arasında da Ardeşen ilçesinde görevli Sınıf öğretmenleri ile görüşme yapması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Gereğini rica ederim.

Mustafa KALENDER
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

Eminettin Mah.
Valilik Binası Kat:3
Elektronik Ağ: www.meb.gov.tr
e-posta: atama53@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için :M.KALENDER Müd. Yardımcısı
: Şirin ŞİMŞEK Şef
Tel : (0 464) 213 04 54
Faks : (0 464) 213 04 41

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 4293-996f-3cac-8506-acf8 kodu ile teyit edilebilir.

EK-3: Gönüllü Katılım Formu

ARAŞTIRMAYA GÖNÜLLÜ KATILIM FORMU

Bu araştırma, RTEÜ Sınıf Öğretmenliği Bölümü Yüksek Lisans öğrencisi Ayşe Özkan Navdar tarafından Yrd. Doç. Dr. Cengiz Bayraktar danışmanlığındaki yüksek lisans tezi kapsamında yürütülmektedir. Bu form sizi araştırma koşulları hakkında bilgilendirmek için hazırlanmıştır.

Çalışmanın Amacı Nedir?

Araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim sürecine ilişkin görüşlerini belirlemektir.

Bize Nasıl Yardımcı Olmanızı İsteyeceğiz?

Araştırmaya katılmayı kabul ederseniz, sizle yaklaşık olarak bir saat sürmesi beklenen görüşmemizde sizlere bir dizi açık uçlu soru yöneltilecek ve bu sorulara verdiğiniz cevaplar daha sonra içerik analizi ile değerlendirilmek üzere araştırmacı tarafından not alınacaktır.

Sizden Topladığımız Bilgileri Nasıl Kullanacağız?

Araştırmaya katılımınız tamamen gönüllülük temelinde olmalıdır. Çalışmada sizden kimlik veya kurum belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplarınız tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir. Katılımcılardan elde edilecek bilgiler toplu halde değerlendirilecek ve bilimsel yayımlarda kullanılacaktır.

Katılımınızla ilgili bilmeniz gerekenler:

Çalıştay, genel olarak kişisel rahatsızlık verecek sorular veya uygulamalar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden ötürü kendinizi rahatsız hissederseniz çalıştayı yarıda bırakıp çıkmakta serbestsiniz. Böyle bir durumda çalışmayı uygulayan kişiye çalışmadan çıkmak istediğinizi söylemek yeterli olacaktır.

Araştırmayla ilgili daha fazla bilgi almak isterseniz:

Görüşme sonunda, bu çalışmayla ilgili sorularınız cevaplanacaktır. Bu çalışmaya katıldığınız için şimdiden teşekkür ederiz. Çalışma hakkında daha fazla bilgi almak için Spor Bölümü öğretim üyelerinden Yrd. Doç. Dr. Cengiz Bayraktar (E-posta: cengiz.bayraktar@erdogan.edu.tr) ya da yüksek lisans öğrencisi Ayşe Özkan Navdar (E-posta: ayseozkannavdar@gmail.com) ile iletişim kurabilirsiniz.

Yukarıdaki bilgileri okudum ve bu çalışmaya tamamen gönüllü olarak katılıyorum.

(Formu doldurup imzaladıktan sonra uygulayıcıya geri veriniz).

İsim Soyad

Tarih

İmza

ÖZ GEÇMİŞ			
Adı, Soyadı	Ayşe ÖZKAN NAVDAR		
Doğum Yeri ve Yılı	Sincanlı, 1989		
Medeni Durumu	Evli		
Bildiği Yabancı Diller ve Düzeyi	İngilizce - Orta Düzey		
Öğrenim Durumu	Başlama - Bitirme Yılı	Kurum Adı	
Lisans	2007	2011	Afyon Kocatepe Üniversitesi
Yüksek Lisans	2014	-	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Doktora			
	Çalıştığı Kurum (/lar)		Başlama - Ayrılma Yılı
	1.Seslikaya Ziya Okutan İlkokulu		2011
	2.		-
	3.		
Üye Olduğu Bilimsel ve Mesleki Kuruluşlar	-		
Katıldığı Proje ve Toplantılar	-		
Yayınlar	-		
Aldığı Ödüller	-		
Diğer	-		
İletişim (eposta)	ayseozkannavdar@gmail.com		